

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa /elektroniczny znacznik czasu/

DKPL.WK.0610.2.8.2022.EJ(12)

RM-0610-8-22

UD250

Pani Elżbieta WITEK

Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi

projekt ustawy o zmianie ustawy o pracowniczych programach emerytalnych oraz ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rodziny i Polityki Społecznej.

Z poważaniem,

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Wnioskodawca

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o pracowniczych programach emerytalnych oraz ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego

Art. 1. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2139) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w ust. 1 w pkt 26 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 27 i 28 w brzmieniu:

„27) przeniesienie – przekazanie przez dotychczasowego zarządzającego środków zgromadzonych w ramach programu do nowego zarządzającego w związku ze zmianą formy programu lub zarządzającego;

28) rachunek dodatkowy – rachunek pracodawcy, na który uczestnicy nieotrzymujący wynagrodzenia od pracodawcy mogą przekazać środki pieniężne przeznaczone na finansowanie składek dodatkowych na zasadach określonych w art. 25 ust. 5a–5c.”;

- 2) w art. 8:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zarządzający ewidencjonuje wszystkie wpłacone składki, przyjęte i dokonane wypłaty transferowe, wypłatę oraz inne operacje na rachunku. Przed dokonaniem wypłaty transferowej zarządzający sporządza informację dotyczącą uczestnika, który złożył dyspozycję wypłaty transferowej, w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie jej treści na trwałym nośniku informacji. Informację tę zarządzający sporządza również w przypadku złożenia przez uczestnika dyspozycji wypłaty albo przeniesienia środków będących następstwem zmiany formy programu lub podmiotu zarządzającego.”,

- b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Informację, o której mowa w ust. 1, zarządzający sporządza dla następnego zarządzającego albo instytucji finansowej prowadzącej IKE oraz dla uczestnika. Na wniosek uczestnika informację, o której mowa w ust. 1, zarządzający sporządza w postaci papierowej.

4. Zarządzający w przypadku dokonywania wypłaty transferowej przekazuje wraz z dokonaniem wypłaty transferowej następnemu zarządzającemu albo instytucji finansowej prowadzącej IKE oraz uczestnikowi informację, o której mowa w ust. 1, i informacje uzyskane od wszystkich poprzednich zarządzających oraz od instytucji finansowych prowadzących IKE uczestnika. Na wniosek uczestnika informację, o której mowa w ust. 1, zarządzający sporządza w postaci papierowej.”,

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Zarządzający w przypadku dokonywania przeniesienia przekazuje wraz z dokonaniem przeniesienia następnemu zarządzającemu oraz uczestnikowi informację, o której mowa w ust. 1, i informacje uzyskane od wszystkich poprzednich zarządzających oraz od instytucji finansowych prowadzących IKE uczestnika.”,

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, sposób sporządzania informacji, o której mowa w ust. 1, tryb jej przekazywania oraz jej wzór, mając na względzie konieczność zapewnienia sprawnego przekazywania informacji.”;

3) w art. 11:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Umocowanie reprezentacji pracowników wyłonięj w trybie, o którym mowa w ust. 3, do podejmowania czynności przewidzianych przez ustawę wygasa po upływie 48 miesięcy od dnia wyłonienia reprezentacji.”,

b) w ust. 5 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Umocowanie, o którym mowa w ust. 4, wygasa przed upływem 48 miesięcy od dnia wyłonienia reprezentacji, w przypadku gdy:”;

4) w art. 13 w ust. 1:

a) pkt 10 i 11 otrzymują brzmienie:

„10) minimalną wysokość możliwej do zadeklarowania składki dodatkowej;

11) sposób deklarowania przez uczestników składki dodatkowej odprowadzanej z wynagrodzenia oraz terminy naliczania i potrącania przez pracodawcę składek odprowadzanych z wynagrodzenia w celu przelewu na rachunek uczestnika;”,

- b) pkt 15 otrzymuje brzmienie:
- „15) warunki jednostronnego zawieszenia naliczania i odprowadzania składek podstawowych oraz czasowego ograniczenia wysokości składek podstawowych przez pracodawcę, o których mowa w art. 38;”;
- 5) w art. 17 ust. 5 otrzymuje brzmienie:
- „5. Umowa z instytucją finansową lub statut funduszu emerytalnego nie może przewidywać żadnych kosztów obciążających uczestnika w przypadku dokonania wypłaty, wypłaty transferowej, wpłaty środków z tytułu dokonywanej wypłaty transferowej, przeniesienia lub zwrotu.”;
- 6) w art. 18:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Przystąpienie pracownika do programu na warunkach określonych w umowie zakładowej następuje na podstawie deklaracji o przystąpieniu do programu złożonej w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie jej treści na trwałym nośniku informacji lub w postaci papierowej, zwanej dalej „deklaracją”, po upływie miesiąca od dnia jej złożenia, chyba że pracodawca potwierdzi w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie treści na trwałym nośniku informacji lub na wniosek uczestnika w postaci papierowej przystąpienie do programu w terminie wcześniejszym.”;
- b) ust. 3–5 otrzymują brzmienie:
- „3. Deklaracja zawiera również wysokość deklarowanej składki dodatkowej oraz upoważnienie dla pracodawcy do jej naliczania i potrącania z wynagrodzenia oraz dokonania jej przelewu na rachunek uczestnika. Deklaracja może zawierać także upoważnienie dla pracodawcy do przyjęcia środków wpłacanych przez uczestnika na rachunek dodatkowy oraz do przekazania ich przez pracodawcę na rachunek uczestnika w programie.
4. Pracodawca przyjmuje deklarację i potwierdza uczestnikowi jej przyjęcie w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie treści na trwałym nośniku informacji lub w postaci papierowej.
5. Jeżeli pracownikowi nie przysługuje prawo do uczestnictwa w programie, pracodawca zwraca deklarację wraz z uzasadnieniem odmowy jej przyjęcia w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie treści na trwałym nośniku informacji lub na wniosek uczestnika w postaci papierowej. Zwrócenie deklaracji

następuje nie później niż w terminie miesiąca od dnia jej złożenia przez pracownika.”;

- 7) w art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W sprawach dotyczących programu uczestnik składa oświadczenie woli pracodawcy lub za jego pośrednictwem w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie jego treści na trwałym nośniku informacji lub w postaci papierowej.”;

- 8) po art. 22d dodaje się art. 22e w brzmieniu:

„Art. 22e. Fundusz inwestycyjny w terminie do ostatniego dnia lutego każdego roku przekazuje uczestnikowi, w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie treści na trwałym nośniku informacji lub na wniosek uczestnika w postaci papierowej, informację o wysokości środków zgromadzonych na jego rachunku według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku kalendarzowego, o wysokości wpłat dokonanych na ten rachunek w poprzednim roku kalendarzowym oraz o innych transakcjach zrealizowanych na rachunku uczestnika w programie w poprzednim roku kalendarzowym. Przepisu art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi nie stosuje się.”;

- 9) art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Art. 23. 1. Zarządzający przekazuje organowi nadzoru roczną informację dotyczącą realizacji programów, którymi zarządza na podstawie zawartych umów.

2. Roczna informacja, o której mowa w ust. 1, jest przekazywana do dnia 31 stycznia za rok poprzedni.

3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, zakres rocznej informacji dotyczącej realizacji programów, w których zarządzający zarządza środkami na podstawie zawartych umów, tryb jej przekazywania organowi nadzoru oraz jej wzór, mając na względzie potrzebę dysponowania koniecznymi danymi dotyczącymi realizacji programów przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego oraz organ nadzoru, a także właściwą ochronę praw uczestników tych programów.”;

- 10) po art. 23 dodaje się art. 23a i art. 23b w brzmieniu:

„Art. 23a. 1. Pracodawca jest obowiązany do przekazania Polskiemu Funduszowi Rozwoju oświadczenia o liczbie pracowników i uczestników zatrudnionych u danego pracodawcy według stanu na dzień 1 stycznia i na dzień 1 lipca w danym roku kalendarzowym.

2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, jest przekazywane w postaci elektronicznej albo papierowej do dnia 31 stycznia i do dnia 31 lipca w danym roku kalendarzowym.

Art. 23b. 1. Polski Fundusz Rozwoju przekazuje organowi nadzoru w postaci elektronicznej w formacie pliku ustalonym z organem nadzoru zbiorczą informację o liczbie pracowników i uczestników zatrudnionych u danego pracodawcy według stanu na dzień 1 stycznia w danym roku kalendarzowym.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, jest przekazywana do dnia 31 marca w danym roku kalendarzowym.”;

11) w art. 25:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Uczestnik może zadeklarować składkę dodatkową.”,

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a–5c w brzmieniu:

„5a. Składka dodatkowa może być odprowadzana na rachunek w programie również z innych źródeł niż wynagrodzenie za okresy, w których uczestnik zatrudniony u pracodawcy prowadzącego ten program nie otrzymywał wynagrodzenia.

5b. Składka dodatkowa odprowadzana z innych źródeł niż wynagrodzenie jest przekazywana przez uczestnika na rachunek dodatkowy wskazany przez pracodawcę, z którego następnie pracodawca odprowadza ją na rachunek uczestnika w programie w uzgodnionym z nim terminie.

5c. Uczestnik deklarujący składkę dodatkową odprowadzaną z innych źródeł niż wynagrodzenie jest obowiązany upoważnić pracodawcę do przyjęcia środków wpłacanych przez uczestnika na rachunek dodatkowy oraz do przekazania ich przez pracodawcę na rachunek uczestnika w programie.”;

12) w art. 26 w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) odprowadzania składek dodatkowych, o których mowa w art. 25 ust. 5a.”;

13) w art. 30 w ust. 2 uchyla się pkt 6;

14) w art. 34:

a) w ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) dane, o których mowa w art. 38 ust. 7 pkt 3 i 4 dotyczące porozumień, o których mowa w art. 38 ust. 4.”,

b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Zarządzający jest obowiązany zgłosić do rejestru programów wszelkie zmiany danych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w terminie 30 dni od zaistnienia tych zmian.

5. Organ nadzoru zawiadamia pracodawcę o dokonaniu rejestracji zmian, o których mowa w ust. 3 i 4, w terminie 30 dni od dnia zgłoszenia tych zmian do organu nadzoru.”,

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Zmiana umowy zakładowej spowodowana zmianą statutu funduszu inwestycyjnego lub statutu funduszu emerytalnego obowiązuje z dniem wejścia w życie zmian statutu.”;

15) art. 35 otrzymuje brzmienie:

„Art. 35. 1. Jeżeli wniosek o wpis programu do rejestru programów, o wpis zmian do rejestru programów albo o wykreślenie programu z rejestru programów nie spełnia warunków wynikających z przepisów ustawy, organ nadzoru w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku spełniającego wymogi formalne, o których mowa w art. 30, art. 31 ust. 1 i 2, art. 32 ust. 1 i 2, art. 33 ust. 1 i art. 41 ust. 2 i 3 oraz w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052), wzywa pracodawcę albo reprezentację pracodawców, o której mowa w art. 15 ust. 1, do usunięcia nieprawidłowości, wyznaczając jednocześnie termin do ich usunięcia wynoszący co najmniej 14 dni.

2. Organ nadzoru odmawia wpisu programu do rejestru programów albo wpisu zmian do rejestru programów, w przypadku:

- 1) gdy w wyznaczonym przez niego terminie nie zostaną usunięte nieprawidłowości;
- 2) niezgodności programu z przepisami ustawy;
- 3) nieuzyskania od zagranicznego organu nadzoru akceptacji przejęcia zarządzania przez zarządzającego zagranicznego, jeżeli program ma formę zarządzania zagranicznego.

3. Organ nadzoru odmawia wykreślenia programu z rejestru programów, w przypadku:

- 1) gdy w wyznaczonym przez niego terminie nie zostaną usunięte nieprawidłowości;
- 2) niezgodności wniosku o wykreślenie programu z rejestru programów z art. 40–41a.”;

16) w art. 36:

- a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Organ nadzoru może żądać od pracodawcy lub zarządzającego, którzy realizują lub realizowali program, wszelkich informacji, dokumentów i wyjaśnień dotyczących programu, który jest lub był realizowany.

3. W przypadku stwierdzenia naruszeń ustawy dotyczących realizowanego albo zlikwidowanego programu organ nadzoru powiadamia o nich pracodawcę i wyznacza termin do ich usunięcia.”,
- b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, o której mowa w ust. 4, organ nadzoru uwzględnia rodzaj, wagę stwierdzonych nieprawidłowości, czas ich trwania oraz sytuację finansową pracodawcy.”,
- c) w ust. 6 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W przypadku stwierdzenia naruszeń ustawy dotyczących realizowanego albo zlikwidowanego programu przez zarządzającego, o którym mowa w:”;
- 17) w art. 37 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rejestracja programu, odmowa rejestracji programu, wpis zmian do rejestru programów z wyłączeniem art. 34 ust. 5, odmowa wpisu zmian do rejestru, nałożenie kary pieniężnej, wykreślenie programu z rejestru programów oraz odmowa wykreślenia programu z rejestru programów następuje w drodze decyzji administracyjnej.”;
- 18) w art. 38:
 - a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zawiesić naliczanie i odprowadzanie składek podstawowych albo”,
 - b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. W okresie obejmującym 12 kolejnych miesięcy kalendarzowych łączny okres jednostronnego czasowego ograniczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie może przekroczyć 6 miesięcy.

3b. Po okresie zawieszenia bądź czasowego ograniczenia wysokości składki podstawowej pracodawca nie jest obowiązany do wpłaty kwoty składki, która nie została odprowadzona w związku z zawieszeniem albo czasowym ograniczeniem wysokości składki podstawowej.”,
 - c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W celu kontynuowania zwolnienia z obowiązku naliczania i odprowadzania składki podstawowej w wysokości określonej w umowie zakładowej polegającego

na jednostronnym zawieszeniu naliczania i odprowadzania składki podstawowej albo jednostronnym czasowym ograniczeniu jej wysokości, pracodawca jest obowiązany zawrzeć z reprezentacją pracowników porozumienie o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych albo porozumienie o czasowym ograniczeniu wysokości składki podstawowej przez określenie obowiązującej w okresie tego ograniczenia zasady ustalania wysokości składki podstawowej zgodnie z art. 24 ust. 3.”,

d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Pracodawca w terminie 7 dni od dnia zwolnienia się z obowiązku naliczania i odprowadzania składki podstawowej w wysokości określonej w umowie zakładowej przekazuje organowi nadzoru:

- 1) informację o jednostronnym zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych, która określa datę jego dokonania i okres, na jaki następuje;
- 2) informację o jednostronnym czasowym ograniczeniu wysokości naliczanej składki podstawowej, która określa datę jego dokonania, okres, na jaki następuje, i wysokość odprowadzanej w tym czasie składki podstawowej;
- 3) potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopię porozumienia o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych, które określa datę jego zawarcia, dzień, od którego obowiązuje, i okres, na jaki zostało zawarte;
- 4) potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopię porozumienia o czasowym ograniczeniu wysokości naliczanej składki podstawowej, które określa datę jego zawarcia, dzień, od którego obowiązuje, okres, na jaki zostało zawarte, i wysokość odprowadzanej w tym czasie składki podstawowej.”,

e) po ust. 7 dodaje się ust. 7a i 7b w brzmieniu:

„7a. Organ nadzoru zawiadamia pracodawcę o dokonaniu wpisu do rejestru programów porozumienia o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych albo porozumienia o czasowym ograniczeniu wysokości naliczanej składki podstawowej w terminie 30 dni od dnia otrzymania od pracodawcy dokumentów, o których mowa w ust. 7 pkt 3 albo 4.

7b. Zwolnienia z obowiązku naliczania i odprowadzania składki podstawowej w wysokości określonej w umowie zakładowej obowiązują od dat wskazanych w dokumentach, o których mowa w ust. 7, z zastrzeżeniem maksymalnego ustawowego

okresu obowiązywania takiego zwolnienia, o którym mowa w ust. 2–3a oraz art. 39.”,

f) uchyla się ust. 8–10,

g) uchyla się ust. 12;

19) w art. 40:

a) w ust. 2:

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) podjęcia przez pracodawcę jednostronnej decyzji o rozwiązaniu umowy zakładowej pod warunkiem zachowania co najmniej 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia;”,

– w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 i 7 w brzmieniu:

„6) niezatrudniania przez pracodawcę przez okres co najmniej 6 miesięcy pracowników i osób wymienionych w art. 5 ust. 4;

7) nieprzystąpienia do niego żadnej osoby uprawnionej przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia utworzenia programu.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Likwidacja programu nie może nastąpić, jeżeli zachodzi przypadek określony w art. 40 ust. 2 pkt 6, a w programie prowadzonym przez podmioty, o których mowa w art. 5 ust. 4, uczestniczą osoby wymienione w art. 5 ust. 4.”;

20) w art. 41 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadkach, o których mowa w art. 40 ust. 2 pkt 1–4, 6 i 7, pracodawca lub likwidator pracodawcy składa do organu nadzoru wnioski o wykreślenie programu z rejestru programów. W przypadkach, o których mowa w art. 40 ust. 2 pkt 1–4, niezbędne jest przedstawienie dokumentów potwierdzających zaistnienie przyczyn likwidacji programu.”;

21) tytuł rozdziału 5 otrzymuje brzmienie:

„Zasady wypłat, wypłat transferowych, zwrotu z programu i przeniesienia”;

22) po art. 46 dodaje się art. 46a w brzmieniu:

„Art. 46a. 1. W przypadku gdy decyzja organu nadzoru o wpisie zmian do rejestru programów w przedmiocie zmiany formy programu lub zarządzającego stanie się ostateczna, dokonuje się przeniesienia w terminie miesiąca od dnia doręczenia dotychczasowemu zarządzającemu dyspozycji pracodawcy dotyczącej przeniesienia.

2. Szczegółowe warunki przeniesienia mogą być określone przez strony w umowie z instytucją finansową albo w statucie funduszu emerytalnego.”;

23) w art. 47 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Uczestnik może dokonać w każdym czasie wypowiedzenia udziału w programie przez złożenie pracodawcy oświadczenia woli w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie jego treści na trwałym nośniku informacji lub w postaci papierowej, przy czym okres wypowiedzenia przewidziany umową zakładową nie może być krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż 3 miesiące. Przepisy art. 43–45 stosuje się odpowiednio.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1808) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. IKE lub IKZE jest prowadzone na podstawie umowy zawartej przez oszczędzającego w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie jej treści na trwałym nośniku informacji lub w postaci papierowej, zwanej dalej „umową o prowadzenie IKE lub IKZE”.”;

2) w art. 13a:

a) ust. 2–6 otrzymują brzmienie:

„2. W przypadku gdy kwoty ustalone w sposób określony w ust. 1 albo 1a będą niższe od kwot ogłoszonych w poprzednim roku kalendarzowym, obowiązują kwoty wpłat dokonywanych na IKZE ogłoszone w poprzednim roku kalendarzowym.

3. W przypadku IKZE prowadzonego w ramach umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ograniczenia, o których mowa w ust. 1 i 1a, dotyczą części składki ubezpieczeniowej stanowiącej wpłatę na IKZE.

4. Jeżeli do końca roku kalendarzowego poprzedzającego rok, w którym będą dokonywane wpłaty na IKZE, brak jest podstaw, o których mowa w ust. 1 i 1a, do ustalenia przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej, jako podstawę do ustalenia kwot, o których mowa w ust. 1 i 1a, przyjmuje się przeciętne miesięczne wynagrodzenie z trzeciego kwartału roku poprzedniego.

5. Po przekroczeniu kwot określonych w obwieszczeniu, o którym mowa w ust. 8, instytucja finansowa jest obowiązana do przekazania nadpłaconej kwoty w sposób określony w umowie o prowadzenie IKZE.

6. Przepisy ust. 1 i 1a nie mają zastosowania do przyjmowanych wypłat transferowych.”,

b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do końca roku kalendarzowego poprzedzającego rok, w którym będą dokonywane wpłaty na IKZE, wysokość kwot, o których mowa w ust. 1 i 1a.”.

Art. 3. Pracodawcy do dnia 31 grudnia 2026 r. są obowiązani do dostosowania prowadzonych programów do zmian wprowadzonych niniejszą ustawą.

Art. 4. Do postępowań administracyjnych, o których mowa w art. 37 ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 5. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 8 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 8 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2022 r.

Art. 6. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 23 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 23 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2022 r.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 1 w zakresie art. 2 ust. 1 pkt 28, art. 1 pkt 4 lit. a w zakresie art. 13 ust. 1 pkt 11, art. 1 pkt 6 lit. b w zakresie art. 18 ust. 3, art. 1 pkt 11 lit. b i pkt 12, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.;
- 2) art. 2, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Niniejszym projektem nowelizuje się ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2139), zwaną dalej „ustawą o PPE” – art. 1 projektowanej ustawy oraz wprowadza się zmiany w art. 13a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1808), dalej zwanej „ustawą o IKE i IKZE” – art. 2 projektowanej ustawy.

Pracownicze programy emerytalne (PPE) stanowią wraz z pracowniczymi planami kapitałowymi (PPK) zbiorową formę gromadzenia oszczędności emerytalnych organizowaną pod patronatem pracodawców. Rozwój formy dodatkowego grupowego oszczędzania w pracowniczych programach emerytalnych ma charakter powolny, natomiast incydentalne okresy jego gwałtownego rozwoju były związane głównie ze zmianami regulacji prawnych. W 2004 r. miało to związek z obowiązkiem przekształcenia grupowych form oszczędzania na cele emerytalne w PPE, natomiast na przełomie lat 2018 i 2019 – z obowiązkiem wprowadzania przez pracodawców nowego rozwiązania, tj. PPK. Potwierdza to, że warunkiem efektywnego funkcjonowania dodatkowych form zabezpieczenia emerytalnego jest dogodna i sprzyjająca architektura normatywna. Przedstawione w projekcie ustawy propozycje uwzględniają potrzebę harmonijnego rozwoju systemu emerytalnego i tym samym również wpisują się w kierunki polityki rządu polskiego, której jednym z priorytetów jest stworzenie mechanizmów kreujących odpowiedni poziom świadczeń emerytalnych obywateli.

Dlatego też przedkładana nowelizacja ma na celu:

- 1) wprowadzenie ułatwień w prowadzeniu PPE dla pracodawców. Zgodnie z proponowanymi zmianami realizacja obowiązków administracyjnych spoczywałaby na instytucjach finansowych obsługujących pracownicze programy emerytalne, które posiadają niezbędną do tego infrastrukturę techniczną i zasoby osobowe. Proponuje się:
 - a) przeniesienie obowiązku sporządzania informacji rocznej dotyczącej realizacji programów przekazywanej corocznie organowi nadzoru z pracodawcy prowadzącego PPE na zarządzającego PPE,
 - b) przeniesienie obowiązku informowania organu nadzoru o zmianie danych zarządzającego z pracodawcy prowadzącego PPE na zarządzającego;

- 2) uproszczenie trybu zawierania przez pracodawców porozumień z reprezentacją pracowników o zawieszeniu odprowadzania bądź ograniczeniu wysokości składek podstawowych w PPE przez rezygnację z trybu ich rejestracji przez organ nadzoru. Zamiast trybu rejestracji powyższych porozumień proponuje się wprowadzenie trybu notyfikacji faktu ich zawarcia, co nie wymagałoby wydania decyzji administracyjnej. Obecnie wejście w życie porozumienia o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych albo porozumienia o czasowym ograniczeniu ich wysokości jest możliwe dopiero po wydaniu przez organ nadzoru odpowiedniej decyzji administracyjnej. Proponuje się w miejsce trybu rejestracyjnego wprowadzenie postępowania notyfikacyjnego, w ramach którego pracodawca zgłaszałby jedynie fakt zawarcia porozumienia, przekazując równocześnie to porozumienie;
- 3) wprowadzenie korzystnych zmian dotyczących warunków uczestnictwa w programie:
 - a) zniesienie fakultatywnego zakazu wnoszenia składki dodatkowej. Obecnie wnoszenie składki dodatkowej do programu jest możliwe, jeżeli umowa zakładowa tego nie zakazuje. W projekcie proponuje się zniesienie tego zakazu,
 - b) dywersyfikacja źródeł finansowania składki dodatkowej. Zaproponowano, aby uczestnik miał możliwość odprowadzania składki dodatkowej z innych źródeł niż wynagrodzenie za okresy, w których nie otrzymywał od pracodawcy wynagrodzenia. Projektowane rozwiązanie umożliwi wnoszenie składek dodatkowych również za okresy nieobecności w pracy (np. w związku z urlopem wychowawczym);
- 4) proponuje się dookreślenie niektórych kompetencji nadzorczych Komisji Nadzoru Finansowego. Obecnie przepisy ustawy o PPE nie przewidują wprost możliwości wydania przez KNF decyzji odmownej w przedmiocie wpisu zmian pracowniczego programu emerytalnego do rejestru oraz w przedmiocie wykreślenia pracowniczego programu emerytalnego z rejestru – w przypadku niezgodności programu z przepisami ustawy o PPE oraz w przypadku nieusunięcia przez stronę nieprawidłowości w terminie określonym przez organ nadzoru. W projekcie proponuje się, aby organ nadzoru mógł (poza odmową rejestracji programu z powodu jego niezgodności z przepisami ustawy o PPE lub z powodu nieusunięcia nieprawidłowości w terminie przez niego określonym) odmówić również rejestracji

zmian programu oraz wykreślenia programu z rejestru z powodu odpowiednio niezgodności programu z przepisami ustawy lub niezgodności trybu wykreślenia programu z przepisami ustawy, a ponadto z powodu nieusunięcia nieprawidłowości w terminie określonym przez organ nadzoru;

- 5) wprowadzenie nowej instytucji prawnej „przeniesienie środków”, określając jej definicję, termin i zasady przenoszenia środków. Zgodnie z propozycją „przeniesienie” będzie oznaczało przekazanie przez dotychczasowego zarządzającego środków zgromadzonych w ramach programu do nowego zarządzającego w związku ze zmianą formy programu lub zarządzającego. Proponowane przepisy uregulują kwestię przenoszenia środków w sytuacji zmiany formy programu lub zmiany zarządzającego. Ustawowe uregulowanie terminu, w jakim powinno nastąpić przeniesienie, spowoduje, że zarządzający nie będzie mógł przetrzymywać środków zgromadzonych w programie nadmiernie długo, co miało miejsce w niektórych przypadkach;
- 6) zmianę przepisów określających zasady zawieszania składki podstawowej i ograniczania jej wysokości w celu usunięcia wątpliwości interpretacyjnych związanych ze stosowaniem tych przepisów:
 - a) doprecyzowano zasady zawieszania składki podstawowej i ograniczania jej wysokości,
 - b) uregulowano maksymalny termin jednostronnego ograniczenia składki podstawowej przez pracodawcę (w okresie obejmującym 12 kolejnych miesięcy kalendarzowych łączny okres jednostronnego ograniczenia nie może przekroczyć 6 miesięcy),
 - c) wyraźnie wskazano, że po okresie zawieszenia bądź ograniczenia składki podstawowej pracodawca nie jest zobowiązany do wpłaty kwoty składki, która nie została odprowadzona w związku z ograniczeniem albo zawieszeniem składki podstawowej. Takie uregulowanie powinno usunąć powstające na tym tle wątpliwości;
- 7) zmiany w ustawie o IKE i IKZE mają na celu:
 - a) ułatwienie zawarcia umowy o prowadzenie IKE i IKZE przez umożliwienie jej zawarcia w postaci elektronicznej,

- b) dostosowanie pozostałych przepisów art. 13a ustawy o IKE i IKZE do wprowadzonego w art. 13a tej ustawy przepisu ust. 1a, który reguluje limit wpłat na IKZE dokonywanych przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

Pozostałe zmiany sprowadzają się do zmian o charakterze porządkującym.

Szczegółowe uzasadnienie poszczególnych przepisów projektowanej ustawy

Art. 1 – zmiany w ustawie o PPE:

1) W art. 1 w pkt 1 proponuje się dodanie pkt 27 i 28 w art. 2 w ust. 1 ustawy o PPE.

Obowiązujące przepisy ustawy o PPE nie regulują kwestii przenoszenia środków w sytuacji zmiany formy programu lub zarządzającego.

Proponowana w pkt 27 – art. 1 pkt 1 projektu ustawy – zmiana jest związana z postulowanym wprowadzeniem do ustawy o PPE zasad przenoszenia środków w związku ze zmianą formy programu lub zarządzającego. Dlatego też proponuje się dodanie w art. 2 w ust. 1 ustawy o PPE nowego pkt 27, w którym zdefiniowane zostanie pojęcie „przeniesienie”. Zgodnie z propozycją „przeniesienie” oznaczać będzie przekazanie przez dotychczasowego zarządzającego środków zgromadzonych w ramach programu do nowego zarządzającego w związku ze zmianą formy programu lub zarządzającego.

W pkt 28, w związku ze zmianą proponowaną w art. 1 pkt 11 lit. b projektu ustawy (dotyczącą dodawanych w art. 25 ust. 5a–5c) umożliwiającą finansowanie przez uczestnika składki dodatkowej z innych źródeł dochodu, w sytuacji gdy uczestnik zatrudniony u pracodawcy prowadzącego ten program nie otrzymuje wynagrodzenia (tj. przez uczestników, którzy nie otrzymują wynagrodzenia od pracodawcy, przebywających np. na urlopie bezpłatnym, urlopie wychowawczym, długotrwałym zwolnieniu lekarskim), proponuje się wprowadzenie definicji rachunku dodatkowego, który będzie utworzony przez pracodawcę w celu przekazywania przez uczestników nieotrzymujących od pracodawcy wynagrodzenia wpłat środków przeznaczonych na finansowanie składek dodatkowych. Obecnie osoby pozostające na długotrwałych zwolnieniach lekarskich bądź osoby przebywające na urlopiach wychowawczych nie otrzymują od pracodawcy wynagrodzenia, co oznacza, że są

one pozbawione możliwości wnoszenia swoich własnych oszczędności do PPE w formie składek dodatkowych.

2) W art. 1 w pkt 2 proponuje się zmiany w art. 8 ustawy o PPE.

W art. 8 ustawy o PPE jest mowa o informacjach sporządzanych i przekazywanych przez zarządzającego (instytucję finansową lub fundusz emerytalny).

- a) w ust. 1 proponuje się, aby informacja, którą zarządzający przekazuje następnemu zarządzającemu w przypadku dokonywania wypłaty transferowej, była sporządzana w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie jej treści na trwałym nośniku informacji,
- b) w ust. 3 zgodnie z proponowaną zmianą informację, o której mowa w ust. 1, zarządzający sporządza dla następnego zarządzającego albo instytucji finansowej prowadzącej IKE oraz dla uczestnika. Jednocześnie w zdaniu drugim wskazano, że na wniosek uczestnika informację, o której mowa w ust. 1, zarządzający sporządza w postaci papierowej. Proponowana zmiana ust. 3 jest konsekwencją zmiany proponowanej w ust. 1, gdyż przepis ust. 3 w brzmieniu dotychczasowym stanowi o sporządzeniu przez zarządzającego informacji, o której mowa w ust. 1, w dwóch egzemplarzach,
- c) zmiana ust. 4 jest spowodowana zmianą ust. 1,
- d) w związku z propozycją dodania nowej instytucji prawnej, jaką jest zaproponowane w art. 1 w pkt 1 w dodawanym pkt 27 „przeniesienie”, proponuje się dodać przepis – ust. 4a, który określałby sposób przekazania informacji w przypadku przeniesienia, tak jak ma to miejsce w sytuacji wypłaty transferowej i wypłaty. Zgodnie z brzmieniem proponowanego ust. 4a zarządzający w przypadku dokonywania przeniesienia przekazywałby wraz z dokonaniem przeniesienia następnemu zarządzającemu oraz uczestnikowi informację, o której mowa w ust. 1, i informacje uzyskane od wszystkich poprzednich zarządzających oraz od instytucji finansowych prowadzących IKE uczestnika,
- e) zmiana ust. 6 polega na zmianie upoważnienia zawartego w tym przepisie. Zgodnie z proponowaną zmianą minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia

społecznego określi, w drodze rozporządzenia, oprócz sposobu sporządzania informacji, o której mowa w ust. 1, oraz trybu jej przekazywania, również wzór tej informacji.

3) W art. 1 w pkt 3 zaproponowano zmianę brzmienia ust. 4 i 5 w art. 11 ustawy o PPE.

W art. 11 ust. 4 ustawy o PPE – art. 1 pkt 3 lit. a projektu ustawy – proponuje się, aby kadencja reprezentacji pracowników trwała 48 miesięcy. Wydłużenie okresu, w czasie którego reprezentacja pracowników będzie umocowana do podejmowania czynności przewidzianych przez ustawę, z 24 miesięcy do 48 miesięcy będzie sprzyjało efektywności jej działania. Ponadto z obserwacji wynika, że przypadki wygaśnięcia umocowania przed upływem kadencji, o których mowa w ust. 5 (co najmniej połowa osób wchodzących w skład reprezentacji pracowników przestanie być pracownikami pracodawcy, ewentualnie u pracodawcy rozpocznie działalność zakładowa organizacja związkowa), występują bardzo rzadko.

Zmiana ust. 5 – art. 1 pkt 3 lit. b projektu ustawy – jest konsekwencją zmiany zaproponowanej w ust. 4.

4) W art. 1 w pkt 4 projektu ustawy proponuje się zmianę brzmienia pkt 10, 11 i 15 w art. 13 w ust. 1 ustawy o PPE.

W obecnym brzmieniu przepis stanowi, że umowa zakładowa określa minimalną wysokość możliwej do zadeklarowania składki dodatkowej, jeżeli umowa zakładowa nie zakazuje deklarowania składki dodatkowej. Dotychczasowa praktyka pokazuje, że obecne regulacje dotyczące zasad deklarowania składki dodatkowej są mało efektywne, gdyż ograniczają ilość środków, jakie mogłyby być przekazywane do programu z tytułu składki dodatkowej. Ponadto analiza umów tworzących PPE występujących w obrocie prawnym pokazuje, że zakaz deklarowania składki dodatkowej w praktyce nie występuje, a uczestnicy mają prawo wnoszenia składek dodatkowych.

Dlatego też postuluje się wprowadzenie do ustawy o PPE bezwarunkowej możliwości deklarowania składki dodatkowej. Zgodnie z propozycją zawartą w art. 1 pkt 4 lit. a projektu ustawy pkt 10 otrzymałby brzmienie:

„10) minimalną wysokość możliwej do zadeklarowania składki dodatkowej”.

Zniesienie zakazu deklarowania składki dodatkowej będzie stanowiło ze strony ustawodawcy wyraźny sygnał do aktywizacji uczestników PPE w zakresie gromadzenia dodatkowych oszczędności na poczet przyszłej emerytury.

Ponadto proponuje się w pkt 11 – art. 1 pkt 4 lit. b projektu ustawy – zmianę redakcyjną polegającą na zmianie szyku wyrazów w pkt 11 oraz zmianę brzmienia pkt 15 – art. 1 pkt 4 lit. c projektu ustawy – polegającą na dodaniu po wyrazie „zawieszenia” wyrazu „naliczenia i”.

5) W art. 1 w pkt 5 projektu ustawy proponuje się zmianę brzmienia ust. 5 w art. 17 ustawy o PPE.

Zgodnie z treścią obowiązującego ust. 5 „Umowa z instytucją finansową lub statut funduszu emerytalnego nie może przewidywać żadnych kosztów obciążających uczestnika w przypadku dokonania wypłaty, wypłaty transferowej, wpłaty środków z tytułu dokonywanej wypłaty transferowej lub zwrotu.”. W związku z proponowanym w projekcie wprowadzeniem definicji „przeniesienia” proponuje się, aby w ust. 5 po wyrazach „wpłaty środków z tytułu dokonywanej wypłaty transferowej” dodać wyraz „przeniesienia”. Proponowana zmiana spowoduje, że również „przeniesienie” nie będzie wiązało się z jakimikolwiek opłatami i kosztami dla uczestnika. Propozycja ta ma na celu zagwarantowanie pełnej ochrony zgromadzonych środków w ramach pracowniczego programu emerytalnego przed ich uszczupleniem.

6) W art. 1 w pkt 6 projektu ustawy proponuje się zmiany w art. 18 ustawy o PPE:

- a) w ust. 1 proponuje się zmianę polegającą na usunięciu z treści obowiązującego brzmienia wyrazów „jeżeli w umowie zakładowej tak określono,” oraz wyrazów „lub w innej postaci” z uwagi na to, że w ustawie z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz ustawy o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1474), którą zmieniono brzmienie ust. 1, 4 i 5 w kierunku umożliwienia składania deklaracji o przystąpieniu do programu oraz potwierdzania jej przyjęcia lub odmowy przyjęcia w postaci elektronicznej, nie zawarto żadnych przepisów przejściowych i dostosowawczych, co spowodowało problem pracodawców w zakresie formy, jaką powinni zastosować w przypadku składania deklaracji o przystąpieniu do programu i potwierdzenia przyjęcia lub odmowy, w przypadku

gdy umowa zakładowa nie zawiera w tym zakresie żadnych zapisów. Proponowana zmiana ma na celu usunięcie tych wątpliwości.

W istocie proponowana zmiana polega na ustanowieniu dwóch ustawowych i równoprawnych form składania deklaracji uczestnictwa, tj. deklaracji w postaci elektronicznej pozwalającej na jej utrwalenie na trwałym nośniku informacji albo deklaracji w postaci papierowej,

- b) proponuje się usunięcie z ust. 3 odniesienia do braku zakazu w umowie zakładowej deklarowania składki dodatkowej, a także, w związku ze zmianą jak w pkt 11 uzasadnienia (możliwość odprowadzania składki dodatkowej z innych źródeł niż wynagrodzenie), inaczej sformułowano przepis stanowiący o potrącaniu składki i upoważnieniu dla pracodawcy do jej naliczania i potrącania.

Dlatego w ust. 3 zdaniu pierwszym proponuje się nadać następujące brzmienie:

„Deklaracja zawiera również wysokość deklarowanej składki dodatkowej oraz upoważnienie dla pracodawcy do jej naliczania i potrącania z wynagrodzenia oraz dokonania jej przelewu na rachunek uczestnika.”.

Zmiany brzmienia ust. 4 i 5 polegają na usunięciu z treści tych przepisów wyrazów „jeżeli w umowie zakładowej tak określono” oraz wyrazów „lub w innej postaci”. Uzasadnienie proponowanej zmiany jak w lit a. Proponowane brzmienie ust. 4 i 5:

„4. Pracodawca przyjmuje deklarację i potwierdza uczestnikowi jej przyjęcie w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie treści na trwałym nośniku informacji lub w postaci papierowej.

5. Jeżeli pracownikowi nie przysługuje prawo do uczestnictwa w programie, pracodawca zwraca deklarację wraz z uzasadnieniem odmowy jej przyjęcia w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie treści na trwałym nośniku informacji lub na wniosek uczestnika w postaci papierowej. Zwrócenie deklaracji następuje nie później niż w terminie miesiąca od dnia jej złożenia przez pracownika.”.

- 7) Proponowana zmiana brzmienia ust. 1 w art. 20 – **art. 1 pkt 7 projektu ustawy** – polega na usunięciu z treści obowiązującego brzmienia wyrazów „lub w innej

postaci, jeżeli w umowie zakładowej tak określono”. Zaproponowano brzmienie ust. 1:

„1. W sprawach dotyczących programu uczestnik składa oświadczenie woli pracodawcy lub za jego pośrednictwem w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie jego treści na trwałym nośniku informacji lub w postaci papierowej.”. Uzasadnienie jak w pkt 6 lit. a.

- 8) W art. 1 w pkt 8 projektu ustawy** proponuje się dodanie w ustawie o PPE nowej jednostki redakcyjnej – art. 22e w brzmieniu:

„Art. 22e. Fundusz inwestycyjny w terminie do ostatniego dnia lutego każdego roku przekazuje uczestnikowi, w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie treści na trwałym nośniku informacji lub na wniosek uczestnika w postaci papierowej, informację o wysokości środków zgromadzonych na jego rachunku według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku kalendarzowego, o wysokości wpłat dokonanych na ten rachunek w poprzednim roku kalendarzowym oraz o innych transakcjach zrealizowanych na rachunku uczestnika w programie w poprzednim roku kalendarzowym. Przepisu art. 91 ust. 1 ustawy o funduszach inwestycyjnych nie stosuje się.”.

Z uwagi na brak uregulowania w ustawie o PPE kwestii przekazywania przez instytucje zarządzające informacji o środkach zgromadzonych w programie bezpośrednie zastosowanie znajduje art. 91 ustawy o funduszach inwestycyjnych, który stanowi, że przekazanie potwierdzenia zbycia lub odkupienia jednostek uczestnictwa następuje po każdym takim zdarzeniu. W przypadku PPE – z uwagi na comiesięczne wpłaty – nie jest to celowe i zasadne byłoby, aby informacja taka przekazywana była zbiorczo. Dlatego zaproponowano, aby fundusz inwestycyjny przekazywał uczestnikowi informację o środkach zgromadzonych w programie oraz o transakcjach zrealizowanych na rachunku uczestnika w poprzednim roku kalendarzowym raz w roku w terminie do ostatniego dnia lutego każdego roku.

- 9) W art. 1 w pkt 9 projektu ustawy** proponuje się zmianę brzmienia art. 23 ustawy o PPE.

W obecnym stanie prawnym (art. 23 ustawy o PPE) podmiotem obowiązany do przekazywania organowi nadzoru informacji dotyczącej realizacji prowadzonego programu jest pracodawca prowadzący program. Po przyjęciu proponowanej zmiany

do raportowania obowiązana byłaby instytucja finansowa zarządzająca programem. Postulat zmiany podmiotu obowiązanego do raportowania wynika przede wszystkim z doświadczeń organu nadzoru związanych z weryfikacją poprawności i rzetelności danych przekazywanych w informacjach rocznych. Jak stwierdza UKNF wielokrotnie miały miejsce sytuacje nieprzekazywania tej informacji bądź przekazywania jej z niepełnymi bądź niepoprawnymi danymi. Podmiot zarządzający, będący profesjonalnym uczestnikiem rynku finansowego, jest właściwym adresatem obowiązku wynikającego z art. 23 ustawy o PPE, gdyż posiada odpowiednie zasoby personalne, techniczne i organizacyjne, które gwarantują wywiązywanie się z przedmiotowego obowiązku w sposób terminowy i rzetelny. Należy także dodać, że organ nadzoru corocznie występuje do zarządzających o przekazanie danych dotyczących rynku PPE, z uwzględnieniem informacji dotyczących poszczególnych programów, mając w ten sposób możliwość porównania najistotniejszych danych z informacjami przekazywanymi przez pracodawców. Ww. wystąpienia organu nadzoru do zarządzających nie wynikają z przepisów prawa, a stanowią raczej przejaw pewnej praktyki nadzorczej. W związku z powyższym uwzględnienie postulowanej zmiany usankcjonowałoby dotychczas obowiązującą praktykę, z drugiej zaś strony skutkowałoby zniesieniem obowiązku informacyjnego po stronie pracodawcy, co uprościłoby realizowanie PPE. Jednocześnie należy wskazać, że zakres ww. obowiązku informacyjnego nie będzie tożsamy z obowiązkiem raportowym obciążającym obecnie pracodawców. Będzie on korespondował z zakresem informacji posiadanych przez te podmioty, co będzie równocześnie pociągać za sobą potrzebę wydania nowego rozporządzenia dotyczącego przekazywania przez zarządzających rocznej informacji dotyczącej realizacji PPE. Dane objęte proponowanym obowiązkiem informacyjnym będą analogiczne do danych przekazywanych corocznie do KNF przez zarządzających.

W tym celu zaproponowano zmianę brzmienia ust. 1 w art. 23:

„1. Zarządzający przekazuje organowi nadzoru roczną informację dotyczącą realizacji programów, którymi zarządza na podstawie zawartych umów.”.

Zgodnie z proponowanym brzmieniem ust. 2 – „Roczna informacja, o której mowa w ust. 1, jest przekazywana do dnia 31 stycznia za rok poprzedni.” – zarządzający

będzie obowiązany do corocznego, w terminie do dnia 31 stycznia danego roku za rok poprzedni, przekazywania informacji dotyczącej realizacji programów.

W myśl proponowanego ust. 3 zakres rocznej informacji dotyczącej realizacji programów, w których zarządzający zarządza środkami na podstawie zawartych umów, tryb jej przekazywania organowi nadzoru oraz jej wzór będą określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma potrzeby formułowania przepisów przejściowych z uwagi na to, że zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 23 ust. 2 ustawy o PPE pracodawca jest obowiązany do przekazania rocznej informacji dotyczącej realizacji prowadzonego programu do dnia 1 marca za rok poprzedni. Tak więc w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy (1 kwietnia 2022 r.) obowiązek ten powinien zostać zrealizowany przez pracodawcę, a zgodnie z proponowaną zmianą następna roczna informacja będzie sporządzana przez zarządzającego za rok 2022 i przekazana przez zarządzającego do dnia 31 stycznia 2023 r. Natomiast w art. 7 projektu ustawy proponuje się, aby rozporządzenie, o którym mowa w art. 1 pkt 9 niniejszej ustawy (rozporządzenie ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w sprawie zakresu rocznej informacji dotyczącej realizacji programów, w których zarządzający zarządza środkami na podstawie zawartych umów, oraz trybu jej przekazywania organowi nadzoru) minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego wydał do dnia 31 października 2022 r. Jednocześnie planuje się, aby rozporządzenie to określało, że roczna informacja będzie przekazywana do organu nadzoru wyłącznie w postaci elektronicznej.

10) W art. 1 w pkt 10 projektu ustawy proponuje się dodanie po art. 23 ustawy o PPE art. 23a i art. 23b.

Proponowany art. 23a w ust. 1 zobowiązuje pracodawcę, który utworzył PPE, do przekazania Polskiemu Funduszowi Rozwoju (PFR) oświadczenia o liczbie pracowników i uczestników zatrudnionych u danego pracodawcy według stanu na dzień 1 stycznia i na dzień 1 lipca w danym roku kalendarzowym. Dana ta jest konieczna do wyliczenia wskaźnika uczestnictwa w PPE (liczba uczestników/liczba pracowników). Z kolei wartość wskaźnika uczestnictwa jest istotna, ponieważ PFR weryfikuje, czy pracodawcy prowadzący PPE i nieposiadający PPK spełniają

ustawowe przesłanki uprawniające ich do niewdrażania PPK – wśród tych przesłanek jest m.in. zapewnienie partycypacji w PPE na poziomie co najmniej 25% (art. 133 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych). Konieczność przekazywania przez pracodawcę do PFR oświadczenia o liczbie pracowników i uczestników zatrudnionych u danego pracodawcy według stanu na dzień 1 stycznia i na dzień 1 lipca w danym roku kalendarzowym jest skorelowana z przepisem art. 133 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych, zgodnie z którym przepisy ustawy o PPK stosuje się do podmiotu zatrudniającego, o którym mowa w ust. 1, począwszy od dnia następującego po dniu 1 stycznia albo 1 lipca danego roku, jeżeli według stanu na ten dzień w PPE uczestniczy mniej niż 25% osób zatrudnionych w tym podmiocie zatrudniającym.

W ust. 2 określono sposób i termin przekazywania tej informacji. I tak proponuje się, aby oświadczenie pracodawcy było przekazywane w postaci elektronicznej albo papierowej do dnia 31 stycznia i do dnia 31 lipca w danym roku kalendarzowym.

W dodawanym art. 23b proponuje się zobowiązać PFR do przekazywania organowi nadzoru (Komisji Nadzoru Finansowego) informacji o liczbie pracowników oraz uczestników zatrudnionych u danego pracodawcy według stanu już tylko na dzień 1 stycznia w danym roku kalendarzowym. Zgodnie z propozycją informacja ta byłaby przekazywana organowi nadzoru w postaci elektronicznej w formacie uzgodnionym z organem nadzoru w terminie do dnia 31 marca danego roku kalendarzowego. Informacja, o której mowa w art. 23b, będzie przekazywana organowi nadzoru w celach statystycznych, między innymi do sporządzanego przez organ nadzoru corocznego raportu dotyczącego kapitałowych form zabezpieczenia emerytalnego funkcjonujących na rynku polskim, które są dostępne w ramach II i III filaru systemu emerytalnego.

11) W art. 1 w pkt 11 projektu ustawy proponuje się zmiany w art. 25 ustawy o PPE – zmiana brzmienia ust. 1 i dodanie ust. 5a–5c:

- a) w ust. 1 modyfikuje się brzmienie tego przepisu w ten sposób, że przepis nie zawiera warunku dotyczącego zakazu w umowie zakładowej deklarowania składki dodatkowej (patrz pkt 4 uzasadnienia).

Proponowane brzmienie:

„1. Uczestnik może zadeklarować składkę dodatkową.”,

b) dodawany ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Składka dodatkowa może być odprowadzana na rachunek w programie również z innych źródeł niż wynagrodzenie za okresy, w których uczestnik zatrudniony u pracodawcy prowadzącego ten program nie otrzymywał wynagrodzenia.”.

W dodawanym ust. 5a proponuje się stworzyć możliwość finansowania przez uczestnika czynnego, tj. osobę, za którą pracodawca w poprzednim kwartale odprowadzał składkę podstawową, składki dodatkowej także z innych źródeł dochodu, analogicznie jak w przypadku IKE i IKZE, w których nie występuje ograniczenie źródeł finansowania wpłat, w sytuacji gdy uczestnik ten nie otrzymuje wynagrodzenia od pracodawcy prowadzącego program emerytalny (tj. przez uczestników czynnych przebywających np.: na urlopie bezpłatnym, urlopie wychowawczym, długotrwałym zwolnieniu lekarskim),

- c)** w dodawanym ust. 5b proponuje się, aby składka dodatkowa odprowadzana z innych źródeł niż wynagrodzenie była przekazywana przez uczestnika na specjalnie w tym celu utworzony przez pracodawcę rachunek dodatkowy, z którego następnie pracodawca odprowadzi tę składkę na rachunek uczestnika w programie w uzgodnionym z nim terminie,
- d)** w dodawanym ust. 5c proponuje się zobowiązać uczestnika deklarującego składkę dodatkową odprowadzaną z innych źródeł niż wynagrodzenie do upoważnienia pracodawcy do przyjęcia tej składki na rachunek dodatkowy, a następnie do przekazania jej na rachunek uczestnika w programie.

12) W art. 1 w pkt 12 projektu ustawy proponuje się dodanie pkt 3 w art. 26 w ust. 1 ustawy o PPE.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy o PPE pracodawca jest obowiązany do terminowego i prawidłowego naliczania i odprowadzania składek podstawowych (pkt 1) oraz do terminowego i prawidłowego naliczania, potrącania i odprowadzania składek dodatkowych (pkt 2). Propozycja dodania pkt 3 w brzmieniu: „3) odprowadzania składek dodatkowych, o których mowa w art. 25 ust. 5a.” spowoduje, że pracodawca będzie również obowiązany do terminowego i prawidłowego odprowadzania na

rachunek w programie składek dodatkowych odprowadzanych z innych źródeł niż wynagrodzenie za okresy, w których uczestnik nie otrzymywał wynagrodzenia.

13) W art. 1 w pkt 13 projektu ustawy proponuje się skreślenie pkt 6 w art. 30 w ust. 2 ustawy o PPE.

Art. 30 ust. 2 określa, jakie dokumenty należy dołączyć do wniosku pracodawcy o rejestrację programu zakładowego. Jednym z tych dokumentów jest wymieniony w ust. 2 w pkt 6 wzór deklaracji o przystąpieniu do programu. Z uwagi na to, że dokument ten podlega częstym zmianom, np. ze względu na konieczność wprowadzania zmian wynikających z innych ustaw (np. ustawy o rzeczniku finansowym) czy też ze względu na wymogi RODO, obowiązek załączenia wzoru deklaracji o przystąpieniu do programu do wniosku o rejestrację PPE i ewentualnych jego późniejszych aktualizacji spowalnia proces funkcjonowania PPE oraz prowadzi do kosztów i zatorów w postępowaniu rejestracyjnym. W praktyce uniemożliwia również terminowe dostosowywanie się instytucji nadzorowanych do obowiązujących przepisów prawa. Aby uniknąć wyżej wymienionych problemów proponuje się powyższą zmianę.

14) W art. 1 w pkt 14 projektu ustawy proponuje się zmiany w art. 34 ustawy o PPE.

a) w ust. 1 proponuje się dodanie pkt 6.

Przepis ust. 1 w obowiązującym brzmieniu określa dane, które obejmuje wpis programu zakładowego do rejestru programów. Obecnie wejście w życie porozumienia o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych albo porozumienia o czasowym ograniczeniu wysokości składki podstawowej jest możliwe dopiero po wydaniu przez organ nadzoru odpowiedniej decyzji administracyjnej. Ustalony w ten sposób tryb obowiązywania ww. porozumień jest nieefektywny, albowiem skutkuje nadmiernym wydłużeniem okresu, po jakim takie porozumienia zaczynają obowiązywać. Jednocześnie przy tym trybie i wymogu postępowania administracyjnego w przedmiocie wpisu tych porozumień do rejestru programów jest znacznie utrudnione dochowanie 7-dniowego terminu dla organu nadzoru na wpisanie do rejestru programów porozumienia o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych albo o czasowym ograniczeniu wysokości składki podstawowej. Stąd konieczność usunięcia przedmiotowego terminu. W miejsce trybu

rejestracyjnego proponuje się wprowadzenie postępowania notyfikacyjnego, w ramach którego pracodawca zgłaszałby jedynie fakt zawarcia porozumienia, przekazując równocześnie to porozumienie. Porozumienie obowiązywałoby więc już od chwili jego zawarcia, a organ nadzoru zastrzegałby sobie możliwość weryfikacji zgodności jego postanowień z przepisami ustawy o PPE w ramach czynności nadzorczych a nie rejestracyjnych.

Przyjmując koncepcję, że do rejestru programów będzie wpisywane zwolnienie z obowiązku odprowadzania składki w wysokości określonej w umowie o prowadzenie programu oparte tylko na porozumieniu o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych i porozumieniu o czasowym ograniczeniu wysokości naliczanej składki podstawowej (tak jak ma to miejsce obecnie) i obowiązywać będzie tryb notyfikacji w tym zakresie, a nie tryb rejestracji (jak to jest obecnie), niezbędne jest uregulowanie tego trybu w przepisach ustawy o PPE. W tym celu proponuje się dodanie do art. 34 ustawy o PPE nowych przepisów, tak aby uregulować w jednym miejscu tryb notyfikacji (zawiadamiania), oraz zmianę art. 37 ustawy o PPE, który obecnie dla wpisu ww. porozumień do rejestru programów przewiduje formę decyzji administracyjnej. Dlatego też w art. 34 w ust. 1 proponuje się dodanie przepisu (pkt 6), który określi, że wpis programu zakładowego do rejestru programów obejmuje również dane, o których mowa w art. 38 ust. 7 pkt 3 i 4 dotyczące porozumienia o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych albo o czasowym ograniczeniu wysokości składki podstawowej,

b) zmiana ust. 4 i 5.

Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 34 ust. 4 ustawy o PPE pracodawca jest obowiązany zgłosić do rejestru programów wszelkie zmiany danych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w terminie 30 dni od otrzymania od zarządzającego informacji o tych zmianach. Powyższy przepis nakłada na pracodawcę prowadzącego program dodatkowy, i jak się wydaje, zbędny obowiązek w przedmiocie bieżącego informowania organu nadzoru o zmianie danych zarządzającego.

Proponuje się zniesienie tego obowiązku obciążającego pracodawcę i w projektowanym ust. 4 nałożenie go na podmiot zarządzający, który bezpośrednio

informowałby zarówno organ nadzoru, jak i pracodawcę prowadzącego program o zmianie swoich danych. Do zgłaszania zmian danych powinien być bowiem zobowiązany podmiot, którego zmiany dotyczą.

Natomiast zgodnie z proponowanym ust. 5 organ nadzoru zawiadamiałby właściwych pracodawców o dokonaniu rejestracji zmian w powyższym zakresie,

c) zmiana brzmienia ust. 7.

Zgodnie z obowiązującym brzmieniem przepisu ust. 7 zmiana umowy zakładowej spowodowana zmianą statutu funduszu inwestycyjnego lub statutu funduszu emerytalnego obowiązuje z chwilą wpisu zmian do rejestru, nie wcześniej niż z chwilą wejścia w życie zmian statutu. Wniosek o dokonanie rejestracji takiej zmiany umowy zakładowej może być złożony przed wejściem w życie zmian statutu.

Zaproponowano, aby zmiana umowy zakładowej spowodowana zmianą statutu funduszu inwestycyjnego lub statutu funduszu emerytalnego obowiązywała z chwilą wejścia w życie zmian statutu.

15) W art. 1 w pkt 15 projektu ustawy proponuje się zmiany w art. 35 ustawy o PPE.

Proponowana zmiana brzmienia art. 35 polega na dookreśleniu kompetencji Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) dotyczących wydawania rozstrzygnięć w ramach nadzoru uprzedniego.

Obecnie przepisy ustawy o PPE nie przewidują wprost możliwości wydania przez KNF decyzji odmownej w przedmiocie wpisu zmian PPE do rejestru programów oraz w przedmiocie wykreślenia PPE z rejestru programów w przypadku niezgodności programu z przepisami ustawy o PPE oraz w przypadku nieusunięcia przez stronę nieprawidłowości w terminie określonym przez organ nadzoru. Sytuacja taka rodzi wątpliwości co do istnienia kompetencji KNF do wydawania tych decyzji. Dlatego też w ust. 1 zaproponowano, aby w przypadku gdy wniosek o wpis programu do rejestru programów, o wpis zmian do rejestru programów albo o wykreślenie programu z rejestru programów nie spełnia warunków wynikających z przepisów ustawy, organ nadzoru w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku spełniającego wymogi formalne, o których mowa w art. 30, art. 31 ust. 1 i 2, art. 32 ust. 1 i 2, art. 33 ust. 1 i art. 41 ust. 2 i 3 ustawy o PPE oraz w ustawie z dnia

14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.), wezwał pracodawcę albo reprezentację pracodawców, o której mowa w art. 15 ust. 1, do usunięcia nieprawidłowości, wyznaczając jednocześnie termin do ich usunięcia wynoszący co najmniej 14 dni. Należy podkreślić, że wyznaczony termin 14-dniowy jest terminem minimalnym i organ nadzoru będzie mógł wyznaczyć termin dłuższy w zależności od wagi i zakresu nieprawidłowości. Proponowana zmiana w opinii projektodawcy usprawni prowadzenie postępowań administracyjnych w przedmiocie rejestracji PPE oraz skróci czas ich procedowania, gdyż w obowiązującym stanie prawnym w sprawach rejestracyjnych, w których ujawniono drobne nieprawidłowości, organ nadzoru jest zobligowany do wyznaczenia aż 3-tygodniowego terminu na ich usunięcie, co wpływa niekorzystnie na tempo i czas trwania postępowania administracyjnego.

Za zasadne należy uznać wskazanie w projektowanych ust. 2 i 3 w art. 35 ustawy o PPE, w sposób nie budzący jakichkolwiek wątpliwości, że organ nadzoru może (poza odmową rejestracji programu z powodu jego niezgodności z przepisami ustawy o PPE lub z powodu nieusunięcia nieprawidłowości w terminie przez niego określonym) odmówić również rejestracji zmian programu oraz wykreślenia programu z rejestru z powodu niezgodności programu z przepisami ustawy lub niezgodności trybu wykreślenia programu z przepisami ustawy, tj. z art. 40, art. 40a, art. 41 i art. 41a, a ponadto z powodu nieusunięcia nieprawidłowości w terminie określonym przez organ nadzoru.

16) W art. 1 w pkt 16 projektu ustawy proponuje się zmiany w art. 36 ustawy o PPE.

Proponowana zmiana dotyczy wykonywania przez KNF nadzoru bieżącego nad pracodawcami i instytucjami finansowymi w sytuacji zlikwidowania PPE. Należy tu podnieść, że czynności nadzorcze nie są prowadzone w reżimie k.p.a. i nie przesądzają o prawach bądź obowiązkach podmiotów nadzorowanych (nie mają formy decyzji administracyjnych). Podstawą do wykonywania przez organ nadzoru czynności nadzorczych jest art. 36 ust. 2 ustawy o PPE.

Obecne regulacje dotyczące zasad wykonywania nadzoru bieżącego nad pracodawcami i instytucjami finansowymi realizującymi programy uznać należy za niewystarczające. Dokonują one bowiem ograniczenia czasowego w nadzorze wykonywanym przez KNF, które uniemożliwia efektywne sprawowanie nadzoru

nad programami. Aktualnie KNF może nadzorować prawidłowość realizacji programu tylko do chwili jego likwidacji. Stan ten daje możliwość pracodawcom (a pośrednio instytucjom finansowym), którzy dopuścili się nieprawidłowości w realizacji programu, uniknięcia odpowiedzialności przez zlikwidowanie prowadzonego programu (tj. złożenie wniosku o wykreślenie programu z rejestru programów). Po zlikwidowaniu programu organ nadzoru nie posiada już podstawy do podejmowania działań nadzorczych wobec pracodawców i instytucji finansowych, którzy realizowali program.

Do najczęściej występujących nieprawidłowości w prowadzeniu PPE należy zaliczyć nieprzekazanie informacji rocznej dotyczącej realizacji PPE i nieodprowadzanie składek przez pracodawcę na rachunki uczestników w PPE. Wprowadzana zmiana ma zapobiec likwidacji PPE w celu uniknięcia odpowiedzialności za nieprawidłowości powstałe w okresie jego funkcjonowania. Usunięcie nieprawidłowości w opisanych wyżej przypadkach będzie polegać na przekazaniu wymaganej informacji bądź wpłacie zaległych składek.

Należy jednocześnie podkreślić, że ocena zebranego materiału dowodowego dokonana w drodze prowadzonych czynności nadzorczych i kwestia wymierzenia sankcji administracyjnej, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy o PPE (kara pieniężna), zawsze następuje w ramach postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej. Postępowanie to jest wszczynane z urzędu i prowadzone na zasadach określonych w k.p.a.

Natomiast dyrektywy wymiaru kary pieniężnej określone w art. 36 ust. 5 ustawy o PPE to regulacje szczególne wobec przepisów zawartych w dziale IV k.p.a. (Administracyjne kary pieniężne).

W związku z tym proponuje się dokonać zmiany art. 36 ustawy o PPE (określającego zasady sprawowania nadzoru bieżącego), która powinna polegać na wskazaniu podstawy dla KNF do wykonywania nadzoru w sytuacji zlikwidowania programu. Okres, w jakim od czasu likwidacji PPE będzie możliwe prowadzenie przez KNF czynności nadzorczych, należy powiązać z terminem przedawnienia deliktów administracyjnych, o którym mowa w art. 189g § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Brak możliwości nałożenia administracyjnej kary pieniężnej, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy o PPE (która ma zabezpieczać uczynienie przez pracodawcę zadość wezwaniu do usunięcia nieprawidłowości), czyniłby bezprzedmiotowym prowadzenie jakichkolwiek czynności nadzorczych mających na celu usunięcie naruszeń bądź wszczynanie postępowania w przedmiocie nałożenia ww. kary.

Postulowana zmiana polega na modyfikacji art. 36 ust. 2, 3, 5 i 6 ustawy o PPE.

17) W art. 1 w pkt 17 projektu ustawy proponuje się zmianę ust. 2 w art. 37 ustawy o PPE.

Zgodnie z obecnym brzmieniem ust. 2 w art. 37 rejestracja programu, odmowa rejestracji, wpis zmian do rejestru programów z wyłączeniem art. 34 ust. 5, odmowa wpisu zmian do rejestru, wpis i odmowa wpisu do rejestru postanowień porozumień, o których mowa w art. 38 i art. 39, zezwolenie i odmowa zezwolenia na zawieszenie naliczania i odprowadzania składek podstawowych, nałożenie kary pieniężnej, wykreślenie programu z rejestru następuje w drodze decyzji administracyjnej.

W projektowanym brzmieniu ust. 2 w art. 37 proponuje się, aby również odmowa wykreślenia programu z rejestru następowała w drodze decyzji administracyjnej.

Ponadto w stosunku do obowiązującego brzmienia przyjęcie proponowanej zmiany spowoduje, że wpis i odmowa wpisu do rejestru postanowień porozumień, o których mowa w art. 38 i art. 39, zezwolenie i odmowa zezwolenia na zawieszenie naliczania i odprowadzania składek podstawowych nie będą wymagały wydania decyzji administracyjnej.

Proponowane brzmienie zakłada uproszczenie trybu zawierania przez pracodawców porozumień z reprezentacją pracowników o zawieszeniu odprowadzania bądź ograniczeniu wysokości składek podstawowych w PPE przez rezygnację z trybu ich rejestracji przez organ nadzoru. Zamiast trybu rejestracji tych porozumień wprowadza się tryb notyfikacji faktu ich zawarcia, co nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.

18) W art. 1 w pkt 18 projektu ustawy proponuje się zmiany w art. 38 ustawy o PPE.

Przepis określający zasady zawieszania składki podstawowej i ograniczania jej wysokości (art. 38 ustawy o PPE) jest nieprecyzyjny. Nie reguluje on bowiem maksymalnego terminu jednostronnego ograniczenia wysokości naliczanej składki

podstawowej przez pracodawcę oraz nie rozstrzyga w sposób jednoznaczny kwestii, czy po okresie jednostronnego zawieszenia składki podstawowej istnieje konieczność wpłaty do instytucji finansowej zawieszonych kwot składek podstawowych. Powyższe utrudnia stosowanie przepisu art. 38 ustawy o PPE.

Brak jest również w art. 38 ustawy o PPE regulacji, która zobowiązywałaby pracodawcę do przekazania do organu nadzoru informacji o jednostronnym zawieszeniu odprowadzania składki podstawowej albo o ograniczeniu jej wysokości. Utrudnia to organowi nadzoru sprawowanie skutecznego nadzoru bieżącego nad programami prowadzonymi przez pracodawców.

Wątpliwości interpretacyjne budzi także art. 38 ust. 4 ustawy o PPE. Przepis ten bowiem nie wskazuje w sposób jednoznaczny, że po okresie jednostronnego zawieszenia odprowadzania składki podstawowej albo jednostronnego ograniczenia wysokości składki podstawowej kontynuowanie zwolnienia z obowiązku odprowadzania składki podstawowej może nastąpić wyłącznie w drodze zawarcia porozumienia o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych lub porozumienia o czasowym ograniczeniu wysokości naliczanej składki podstawowej. Jednocześnie przepis ten w obecnym brzmieniu nie określa sekwencji korzystania przez pracodawcę z poszczególnych instytucji zwalniających z obowiązku odprowadzania składki podstawowej w wysokości określonej w umowie zakładowej, tj. czy np. po okresie jednostronnego zawieszenia odprowadzania składki podstawowej może nastąpić jednostronne ograniczenie wysokości składki podstawowej czy też powinno zostać zawarte odpowiednie porozumienie. Dodatkowo art. 38 ust. 4 ustawy o PPE w aktualnym brzmieniu może być interpretowany w ten sposób, że zawarcie porozumienia (o zawieszeniu albo ograniczeniu składki podstawowej) może nastąpić tylko po jednostronnym zawieszeniu odprowadzania składki podstawowej, a takie rozumienie ww. przepisu wydaje się nieuzasadnione.

Wątpliwości budzi także obecny kształt art. 38 ust. 8 ustawy o PPE konstytuujący tryb rejestracyjny w zakresie porozumień o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych lub o czasowym ograniczeniu wysokości naliczanej składki podstawowej. Obecnie bowiem wejście w życie porozumienia o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych albo porozumienia o czasowym

ograniczeniu ich wysokości jest możliwe dopiero po wydaniu przez organ nadzoru odpowiedniej decyzji administracyjnej. Ustalony w ten sposób tryb obowiązywania ww. porozumień jest nieefektywny, albowiem skutkuje nadmiernym wydłużeniem okresu, po jakim takie porozumienia zaczynają obowiązywać. Jednocześnie przy tym trybie i wymogu postępowania administracyjnego w przedmiocie wpisu rzeczonych porozumień do rejestru jest znacznie utrudnione dochowanie 7-dniowego terminu dla organu nadzoru na wpisanie do rejestru programów porozumienia o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych albo porozumienia o czasowym ograniczeniu wysokości naliczanej składki podstawowej. Stąd również konieczność usunięcia przedmiotowego terminu. W miejsce trybu rejestracyjnego proponuje się wprowadzenie postępowania notyfikacyjnego, w ramach którego pracodawca zgłaszałby jedynie fakt zawarcia porozumienia, przekazując równocześnie to porozumienie. Porozumienie obowiązywałoby więc już od chwili jego zawarcia, a organ nadzoru zastrzegałby sobie możliwość weryfikacji zgodności jego postanowień z przepisami ustawy o PPE w ramach czynności nadzorczych, a nie rejestracyjnych.

Z powyższych względów proponuje się:

a) zmianę brzmienia ust. 1 pkt 1 – zmiana doprecyzowująca. Brak w obowiązującym przepisie art. 38 ust. 1 pkt 1 sformułowania „naliczania” budził wątpliwości, czy po okresie zawieszenia pracodawca jest obowiązany do uregulowania składek, których odprowadzenie do programu było zawieszone. W projekcie proponuje się wyraźne wskazanie, w dodawanym ust. 3b, że pracodawca nie ma takiego obowiązku,

b) dodanie ust. 3a i 3b.

W dodawanym ust. 3a proponuje się uregulowanie maksymalnego terminu jednostronnego ograniczenia wysokości składki podstawowej przez pracodawcę. Zgodnie z projektowanym przepisem w okresie obejmującym 12 kolejnych miesięcy kalendarzowych łączny okres jednostronnego ograniczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie może przekroczyć 6 miesięcy.

Natomiast w dodawanym ust. 3b proponuje się wyraźnie wskazać, że po okresie zawieszenia bądź ograniczenia składki podstawowej pracodawca nie jest obowiązany do wpłaty kwoty składki, która nie została odprowadzona w

związku z ograniczeniem albo zawieszeniem składki podstawowej. Takie uregulowanie powinno usunąć powstające na tym tle wątpliwości,

c) zmianę brzmienia ust. 4.

Obecnie przepis zawarty w ust. 4 nie wskazuje w sposób jednoznaczny, że po okresie jednostronnego zawieszenia składki podstawowej albo jednostronnego ograniczenia składki podstawowej kontynuowanie zwolnienia z obowiązku odprowadzania składki podstawowej może nastąpić wyłącznie w drodze zawarcia porozumienia o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych lub porozumienia o czasowym ograniczeniu wysokości naliczanej składki podstawowej. Jednocześnie przepis ten w obecnym brzmieniu nie określa sekwencji korzystania przez pracodawcę z poszczególnych instytucji zwalniających z obowiązku odprowadzania składki podstawowej w wysokości określonej w umowie zakładowej, tj. czy np. po okresie jednostronnego zawieszenia składki podstawowej może nastąpić jednostronne ograniczenie składki podstawowej czy też powinno zostać zawarte odpowiednie porozumienie. Dodatkowo art. 38 ust. 4 ustawy o PPE w aktualnym brzmieniu może być interpretowany w ten sposób, że zawarcie porozumienia (o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych albo o czasowym ograniczeniu wysokości naliczanej składki podstawowej) może nastąpić tylko po jednostronnym zawieszeniu składki podstawowej, a takie rozumienie ww. przepisu wydaje się nieuzasadnione.

Dlatego też proponowane brzmienie ust. 4 zostało zmodyfikowane, aby wyeliminować ww. wątpliwości interpretacyjne,

d) zmianę brzmienia ust. 7.

Zgodnie z obowiązującym ust. 7 pracodawca przekazuje porozumienie organowi nadzoru niezwłocznie po jego zawarciu. Natomiast obecne brzmienie ust. 8–10 wskazuje, że wejście w życie porozumienia o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych albo porozumienia o czasowym ograniczeniu ich wysokości jest możliwe dopiero po wydaniu przez organ nadzoru odpowiedniej decyzji administracyjnej. Ustalony w ten sposób tryb obowiązywania ww. porozumień jest nieefektywny, albowiem skutkuje nadmiernym wydłużeniem okresu, po jakim takie porozumienia zaczynają

obowiązywać. Jednocześnie przy tym trybie i wymogu postępowania administracyjnego w przedmiocie wpisu porozumień do rejestru jest znacznie utrudnione dochowanie 7-dniowego terminu dla organu nadzoru na wpisanie do rejestru PPE porozumienia o zawieszeniu albo ograniczeniu składki podstawowej. Dlatego w miejsce trybu rejestracyjnego proponuje się wprowadzenie postępowania notyfikacyjnego, w ramach którego pracodawca zgłaszałby jedynie fakt zawarcia porozumienia, przekazując równocześnie to porozumienie. Porozumienie obowiązywałoby więc już od chwili jego zawarcia, a organ nadzoru zastrzegałby sobie możliwość weryfikacji zgodności jego postanowień z przepisami ustawy o PPE w ramach czynności nadzorczych, a nie rejestracyjnych.

W projektowanym ust. 7 proponuje się, aby pracodawca w terminie 7 dni od dnia zwolnienia się z obowiązku odprowadzania składki podstawowej w wysokości określonej w umowie zakładowej przekazywał organowi nadzoru:

- 1) informację o jednostronnym zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych, która określa datę jego dokonania i okres, na jaki następuje;
- 2) informację o jednostronnym czasowym ograniczeniu wysokości naliczanej składki podstawowej, która określa datę jego dokonania, okres, na jaki następuje, i wysokość odprowadzanej w tym czasie składki podstawowej;
- 3) potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopię porozumienia o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych, które określa datę jego zawarcia, dzień, od którego obowiązuje, i okres, na jaki zostało zawarte;
- 4) potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopię porozumienia o czasowym ograniczeniu wysokości naliczanej składki podstawowej, które określa datę jego zawarcia, dzień, od którego obowiązuje, okres, na jaki zostało zawarte, i wysokość odprowadzanej w tym czasie składki podstawowej,

e) dodanie ust. 7a i 7b.

W dodawanym ust. 7a określa się termin, w którym organ nadzoru zawiadamia pracodawcę o dokonaniu wpisu porozumienia o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych albo porozumienia o ograniczeniu

wysokości naliczanej składki podstawowej. Takiego zawiadomienia organ nadzoru powinien dokonać w terminie 30 dni od dnia otrzymania od pracodawcy dokumentów, o których mowa w ust. 7 pkt 3 albo 4.

W myśl dodawanego ust. 7b „Zwolnienia z obowiązku odprowadzania składki podstawowej w wysokości określonej w umowie zakładowej obowiązują od dat wskazanych w dokumentach, o których mowa w ust. 7, z zastrzeżeniem maksymalnego ustawowego okresu obowiązywania takiego zwolnienia, o którym mowa w ust. 2–3a oraz art. 39.”,

f) uchylenie ust. 8–10 i ust. 12.

Proponowane w projekcie uchylenie ust. 8–10 jest związane z wprowadzeniem proponowanego powyżej trybu notyfikacji. Konieczność usunięcia ust. 9 wynika z tego, że wszystkie powyższe zwolnienia z obowiązku odprowadzania składki podstawowej będą obowiązywać od dnia ich dokonania (jednostronne) lub od dnia określonego w porozumieniu.

Przepis ust. 12 obowiązującej ustawy o PPE dotyczy przekazywania organowi nadzoru przez pracodawcę informacji o rozwiązaniu porozumienia. Proponuje się uchylenie tego przepisu z uwagi na to, że zgodnie z projektowanym brzmieniem ust. 7 informacja przekazywana przez pracodawcę organowi nadzoru określa okres, na jaki następuje porozumienie.

19) W art. 1 w pkt 19 projektu ustawy proponuje się zmiany w art. 40 w ust. 2 i 3 ustawy o PPE:

a) zmiany w ust. 2.

Zmiana brzmienia pkt 4 – zgodnie z obowiązującym brzmieniem pkt 4 likwidacja programu może nastąpić w przypadku podjęcia przez pracodawcę jednostronnej decyzji o rozwiązaniu umowy zakładowej pod warunkiem zachowania co najmniej 12-miesięcznego okresu wypowiedzenia, jeżeli uprzednio przez okres co najmniej trzech miesięcy zostało zawieszona odprowadzanie składek podstawowych lub została ograniczona ich wysokość.

Przesłankę przewidującą bardzo długi okres wypowiedzenia umowy zakładowej – 12-miesięczny – należy uznać za bardzo restrykcyjną, tym bardziej że okres ten jest dodatkowo wydłużony przez konieczność wcześniejszego dokonania

zawieszenia odprowadzania składek podstawowych, które powinno trwać co najmniej 3 miesiące.

Proponuje się zatem skrócić okres wypowiedzenia do trzech miesięcy.

Przesłanki określone w art. 40 ustawy o PPE nie dają pracodawcy możliwości zlikwidowania programu, w sytuacji gdy nie zatrudnia on pracowników, tj. w sytuacji, w której brak jest uczestników w programie (w tym nawet uczestników potencjalnych). W takim przypadku prowadzenie programu przez pracodawcę jest bezcelowe, gdyż nie następuje gromadzenie środków w programie. W związku z tym proponuje się wprowadzenie przepisu, który zezwalałby pracodawcy na zlikwidowanie programu w sytuacji braku zatrudniania przez niego pracowników (pkt 6) lub braku przystąpienia do programu uczestników przez pewien okres czasu (pkt 7). Jednocześnie wskazać warto, że w proponowanych pkt 6 i 7 zawarto takie limity czasu, aby krótkotrwałe zmiany u pracodawcy prowadzącego program powodujące przejściowy brak pracowników (np. pewne zmiany organizacyjne) nie dawały pracodawcy pretekstu do zlikwidowania programu,

b) zmiana brzmienia ust. 3.

W obowiązującym brzmieniu przepis zawarty w ust. 3 stanowi, że likwidacja programu następuje, jeżeli u osoby, o której mowa w art. 5 ust. 4 (osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, wspólnik spółki cywilnej, spółki jawnej, spółki partnerskiej oraz komandytowo-akcyjnej i komandytowej), nie pozostają w zatrudnieniu pracownicy będący uczestnikami programu.

Proponowana zmiana ust. 3 jest konsekwencją zaproponowania dodania nowego pkt 6 w art. 40 ust. 2. Zgodnie z propozycją brzmienia ust. 3 likwidacja programu nie może nastąpić, jeżeli zachodzi przypadek określony w art. 40 ust. 2 pkt 6, a w programie prowadzonym przez podmioty, o których mowa w art. 5 ust. 4, uczestniczą osoby wymienione w art. 5 ust. 4.

Za zasadne należy uznać, żeby w sytuacji, w której u pracodawców prowadzących program będących osobą fizyczną, spółką: cywilną, jawną, partnerską, komandytowo-akcyjną i komandytową zabraknie pracowników (osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych), a pozostaną uczestnicy w postaci samej osoby fizycznej prowadzącej działalność

gospodarczą lub osób będących wyłącznie współnikami tych spółek, program był kontynuowany.

20) W art. 1 w pkt 20 projektu ustawy proponuje się zmianę ust. 3 w art. 41 ustawy o PPE.

Przepis zawarty w obowiązującym ust. 3 stanowi, że w przypadkach, o których mowa w art. 40 ust. 2, pracodawca lub likwidator pracodawcy jest obowiązany do złożenia do organu nadzoru wniosku o wydanie decyzji o wykreśleniu programu z rejestru programów, przedstawiając dokumenty potwierdzające zaistnienie przyczyn likwidacji programu.

Zaproponowane brzmienie ust. 3 – w przypadkach, o których mowa w art. 40 ust. 2 pkt 1–4, 6 i 7, pracodawca lub likwidator pracodawcy składa do organu nadzoru wnioski o wykreślenie programu z rejestru programów. W przypadkach, o których mowa w art. 40 ust. 2 pkt 1–4, niezbędne jest przedstawienie dokumentów potwierdzających zaistnienie przyczyn likwidacji programu, co jest związane z proponowaną zmianą ust. 2 w art. 40.

Powyższa propozycja podyktowana jest brakiem możliwości udowodnienia konkretnym dokumentem sytuacji określonej w art. 40 ust. 2 pkt 6 i 7 ustawy o PPE, tak jak może mieć to miejsce w pozostałych przypadkach wskazanych w art. 40 ust. 2 pkt 1–4 ustawy o PPE.

Jednocześnie ww. zmiana ma charakter porządkujący, gdyż w sytuacji określonej w art. 40 ust. 2 pkt 5 ustawy o PPE nie jest możliwe składanie jakiegokolwiek wniosku przez pracodawcę o wykreślenie programu – w tym przypadku wykreślenie następuje z urzędu, po stwierdzeniu naruszenia prawa przez zarządzającego zagranicznego. Stąd konieczność zmiany art. 41 ust. 3 ustawy o PPE polegającej na precyzyjnym wskazaniu, w jakich przypadkach powinien być składany wniosek przez pracodawcę w celu wykreślenia programu z rejestru, a w jakich wykreślenie to następuje z urzędu.

21) W art. 1 w pkt 21 projektu ustawy proponuje się zmianę tytułu rozdziału 5.

Z uwagi na wprowadzenie do ustawy o PPE nowej instytucji – „przeniesienie” zasadna jest zmiana tytułu rozdziału 5 w ten sposób, aby w jego brzmieniu uwzględnić również nazwę wprowadzanej instytucji.

22) W art. 1 w pkt 22 projektu ustawy proponuje się dodać art. 46a.

Przepisy ustawy o PPE w obecnym kształcie nie regulują kwestii przenoszenia środków w sytuacji zmiany formy programu lub zarządzającego.

W przedkładanej propozycji zmian ustawy o PPE zaproponowano już zdefiniowanie pojęcia „przeniesienie” oraz uregulowano przekazywanie przez zarządzającego informacji w przypadku dokonania przeniesienia (dodawany ust. 4a w art. 8).

Dlatego też proponuje się, aby w dodawanym art. 46a określić również, kiedy następuje przeniesienie, oraz określić termin, w jakim powinno ono następować.

Określony termin, nie dłuższy niż miesiąc od dnia doręczenia ostatecznej decyzji organu nadzoru o wpisie zmian do rejestru w przedmiocie zmiany formy programu lub zarządzającego, pozwoli zapobiec sytuacjom, w których dotychczasowy zarządzający przetrzymywałby w sposób nadmiernie długi środki zgromadzone w programie. Z informacji otrzymanej z organu nadzoru wynika, że praktyka nadzorcza związana z analizą postanowień umów PPE wskazuje, że w przypadku uregulowania kwestii przekazania środków do nowego zarządzającego w związku ze zmianą formy programu lub zarządzającego termin przeniesienia tych środków często jest określony jako 30 dni i biegnie on od dnia doręczenia dotychczasowemu zarządzającemu dyspozycji dotyczącej przeniesienia. Termin ten jest odpowiedni do dokonania przeniesienia środków do nowego zarządzającego. Należy zauważyć, że z chwilą wydania decyzji o wpisie zmian do rejestru polegających na zmianie formy programu lub zarządzającego dotychczasowy zarządzający traci ten status i powinien bez zbędnej zwłoki dokonać przeniesienia środków.

Warto też wspomnieć, że w przypadku wypłat i wypłat transferowych ustawodawca przewidział terminy miesięczne (art. 42 i art. 43 ustawy o PPE), a więc bardzo zbliżone do proponowanego w projekcie terminu przeniesienia środków. Natomiast zgodnie z proponowanym ust. 2 szczegółowe warunki przeniesienia mogą być określone przez strony w umowie z instytucją finansową albo w statucie funduszu emerytalnego.

23) W art. 1 w pkt 23 projektu ustawy proponuje się zmianę brzmienia ust. 1 w art. 47.

Proponowana zmiana polega na usunięciu z treści obowiązującego brzmienia ust. 1 wyrazów „jeżeli w umowie zakładowej tak określono” oraz wyrazów „lub w innej postaci”.

Proponowana zmiana przepisu polega na ustanowieniu dwóch ustawowych i równoprawnych form wypowiedzenia uczestnictwa w programie (tj. postać elektroniczna pozwalająca na utrwalenie na trwałym nośniku informacji albo postać papierowa). Uzasadnienie jak w pkt 6a.

Art. 2 projektowanej ustawy wprowadza zmiany w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego:

- 1) W pkt 1 proponuje się zmianę brzmienia ust. 1 w art. 8,** polegającą na wskazaniu, że IKE lub IKZE jest prowadzone na podstawie umowy zawartej przez oszczędzającego w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie jej treści na trwałym nośniku informacji lub w postaci papierowej, zwanej dalej „umową o prowadzenie IKE lub IKZE”. Zmiana ta jest spowodowana postulatami instytucji finansowych prowadzących IKE i IKZE.
- 2) W pkt 2 proponuje się zmiany w art. 13a w ust. 2–6 ustawy o IKE i IKZE.**

W art. 13a ustawy o IKE i IKZE w ust. 1 określono, że wpłaty dokonywane na IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć kwoty odpowiadającej 1,2-krotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok określonego w ustawie budżetowej lub w ustawie o prowizorium budżetowym, lub w ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone, z zastrzeżeniem ust. 1a. Ustawą o pracowniczych planach kapitałowych z dnia 4 października 2018 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1342) w art. 13a ustawy o IKE i IKZE dodano ust. 1a, w którym określono wyższy limit wpłat dokonywanych na IKZE dla osób prowadzących pozarolniczą działalność w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423, z późn. zm.). Wpłaty dokonywane przez te osoby na IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć kwoty odpowiadającej 1,8-krotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 1 ustawy o IKE i IKZE.

Z uwagi na to, że w art. 13a ustawy o IKE i IKZE nie zmieniono pozostałych jednostek redakcyjnych, które są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania przepisów ustawy o IKE i IKZE, konieczne jest wprowadzenie proponowanych zmian.

Celem projektu jest dostosowanie pozostałych przepisów art. 13a ustawy o IKE i IKZE do wprowadzonego w art. 13a tej ustawy przepisu ust. 1a, który reguluje limit wpłat na IKZE przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 o systemie ubezpieczeń społecznych, zwane dalej „osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność”, w następującym zakresie:

- 1) w ust. 2 – przez dodanie wyrazów „ust. 1a” zaproponowano przyjęcie rozwiązania, że limit wpłat na IKZE dla osób prowadzących pozarolniczą działalność w kolejnym roku nie może być niższy niż w roku poprzednim;
- 2) w ust. 3 – przez dodanie wyrazów „ust. 1a” powoduje, że zasada obowiązująca dla IKZE prowadzonego w ramach umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, stanowiąca, że ustalony maksymalny roczny limit wpłat na IKZE dotyczy części składki ubezpieczeniowej stanowiącej wpłatę na IKZE, będzie dotyczyła również limitu wpłat dokonywanych przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność;
- 3) w ust. 4 – przez określenie, że w przypadku braku podstaw (brak ustawy budżetowej, prowizorium budżetowego lub ich projektów) do ustalenia przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej, jako podstawę przyjmuje się przeciętne miesięczne wynagrodzenie z trzeciego kwartału roku poprzedniego. Zasadę przyjmowania przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z trzeciego kwartału roku poprzedniego proponuje się również w przypadku ustalania limitu wpłat na IKZE dla osób prowadzących pozarolniczą działalność;
- 4) w ust. 5 – przez zastąpienie wyrazu „kwoty” wyrazem „kwot”, ponieważ zgodnie z przedkładaną propozycją zmiany ust. 8 w obwieszczeniu minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego będzie ogłaszał dwie kwoty maksymalnego rocznego limitu wpłat na IKZE: kwotę wpłat na IKZE, jako limit wpłat na „standardowe” IKZE, i kwotę wpłat jako limit wpłat na IKZE dla osób prowadzących pozarolniczą działalność;
- 5) w ust. 6 – przez dodanie wyrazów „ust. 1a”, aby również limit wpłat dla osób prowadzących pozarolniczą działalność nie miał zastosowania do przyjmowanych wypłat transferowych.

3) W pkt 3 proponuje się zmiany w art. 13a w ust. 8 ustawy o IKE i IKZE.

W ust. 8 proponuje się po wyrazach „w ust. 1” dodać wyrazy „i ust. 1a”. Zmiana ta spowoduje, że minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego będzie upoważniony do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” wysokości dwóch kwot maksymalnego rocznego limitu wpłat na IKZE: na „standardowe” IKZE w oraz na IKZE dla osób prowadzących pozarolniczą działalność.

Art. 3. Z uwagi na to, że w projekcie wprowadza się szereg zmian oddziałujących na warunki prowadzenia programów, zasadne jest w projekcie ustawy określić termin dostosowania przez pracodawców prowadzonych przez nich programów do zmian wprowadzonych niniejszym projektem ustawy. Zaproponowano, aby pracodawcy dostosowali prowadzone przez siebie programy do dnia 31 grudnia 2026 r.

Art. 4. W art. 4 określono, że do postępowań administracyjnych, o których mowa w art. 37 ustawy o PPE (rejestracja programu, odmowa rejestracji, wpis zmian do rejestru programów z wyłączeniem art. 34 ust. 5, odmowa wpisu zmian do rejestru, wpis i odmowa wpisu do rejestru postanowień porozumień, o których mowa w art. 38 i art. 39, zezwolenie i odmowa zezwolenia na zawieszenie naliczania i odprowadzania składek podstawowych, nałożenie kary pieniężnej oraz wykreślenie programu z rejestru), wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, stosuje się przepisy ustawy o PPE w brzmieniu dotychczasowym. Przepis ten pozwoli na dokończenie na dotychczasowych zasadach postępowań będących w toku w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 5. W art. 5 określono, że przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 8 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 8 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2022 r.

Art. 6. W art. 6 określono, że przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 23 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 23 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2022 r.

W art. 7 proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie z dniem 1 kwietnia 2022 r., z wyjątkiem art. 2, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, oraz przepisów dotyczących składki dodatkowej, tj. art. 1 pkt 1 w zakresie art. 2 ust. 1 pkt 28, art. 1 pkt 4 lit. a w zakresie art. 13 ust. 1 pkt 11, art. 1 pkt 6 lit. b w zakresie art. 18 ust. 3, art. 1 pkt 11 lit. b i pkt 12, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r. Zmiany art. 2, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy, dotyczą ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych i indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego i nie wymagają od oszczędzających i od instytucji finansowych dłuższego okresu do przystosowania się do tych zmian. Natomiast w art. 1 pkt 11 zaproponowano, aby zmiany przepisów dotyczących składki dodatkowej odprowadzanej z innych źródeł niż wynagrodzenie weszły w życie dopiero od 1 stycznia 2023 r., w celu zapewnienia pracodawcom czasu na chociażby utworzenie rachunku dodatkowego, na który będą odprowadzane te składki.

Przedmiot projektowanej regulacji – w ocenie projektodawcy – nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.

Stosownie do art. 5 ww. ustawy oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” z dniem skierowania do uzgodnień i konsultacji publicznych. W trybie

art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbinglej w procesie stanowienia prawa żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o pracowniczych programach emerytalnych oraz ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Stanisław Szwed – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Departament Ubezpieczeń Społecznych tel. 22 6611738	Data sporządzenia 13.01.2022 r. Źródło Projekt własny Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD 250
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

I. W zakresie pracowniczych programów emerytalnych

Pracownicze programy emerytalne (PPE) stanowią – obok pracowniczych planów kapitałowych (PPK) – grupową formę gromadzenia oszczędności emerytalnych organizowaną pod patronatem pracodawców. Produkty te mają znaczący udział w III filarze emerytalnym, który jest dobrowolnym segmentem zabezpieczenia emerytalnego, a jego rolą jest generowanie dodatkowych oszczędności emerytalnych obywateli. Z danych Komisji Nadzoru Finansowego wynika, że według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. 2370 pracodawców prowadziło PPE, którymi zarządzało 30 instytucji finansowych. W PPE uczestniczyło wówczas 631 761 osób, a łączna wartość aktywów zgromadzonych w PPE wynosiła ok. 17 mld zł.

Zaletą grupowych form oszczędzania na poczet przyszłej emerytury (PPE, PPK) jest zaangażowanie i wsparcie przez pracodawców, którzy finansują znaczącą część oszczędności emerytalnych pracowników. Warunkiem efektywnego funkcjonowania dobrowolnych form zabezpieczenia emerytalnego jest dogodna i sprzyjająca architektura normatywna.

1. Ponieważ obowiązujące przepisy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (dalej: „ustawa o PPE”) nie regulują zasad przenoszenia środków zgromadzonych w PPE przez dotychczasową instytucję zarządzającą do nowego zarządzającego, w projekcie ustawy o zmianie ustawy o pracowniczych programach emerytalnych oraz ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, zwanym dalej „projektem ustawy”, proponuje się wprowadzenie przepisów regulujących tę kwestię.

2. Projekt ustawy wprowadza unormowania mające na celu uczynienie bardziej atrakcyjnymi warunków uczestnictwa w PPE w zakresie wnoszenia przez uczestnika składki dodatkowej (wnoszonej dobrowolnie).

Projekt ustawy zakłada zniesienie fakultatywnego zakazu wnoszenia składki dodatkowej, jak również dopuszcza finansowanie składki dodatkowej również z innych źródeł niż wynagrodzenie uczestnika PPE. Dotychczas obowiązujące regulacje przewidują dopuszczalność wnoszenia przez uczestnika PPE składki dodatkowej, o ile umowa zakładowa tego nie zakazuje. Możliwe jest więc wyłączenie dopuszczalności finansowania składki dodatkowej w PPE. Ponadto obowiązujące przepisy ustawy o PPE dopuszczają finansowanie składki dodatkowej wyłącznie z wynagrodzenia uczestnika, co czyni niemożliwym jej wnoszenie z innych źródeł za okresy, w których uczestnik nie otrzymywał wynagrodzenia. Taki stan rzeczy wpływa niekorzystnie na potencjał oszczędzania w PPE.

3. Obowiązujące przepisy ustawy o PPE nakładają na pracodawców prowadzących PPE pewne obowiązki administracyjne. Mowa tu m.in. o cyklicznym sporządzaniu i przekazywaniu informacji rocznych dotyczących realizacji PPE do Komisji Nadzoru Finansowego oraz obowiązku aktualizowania danych instytucji finansowych zarządzających danym PPE. Praktyka funkcjonowania rynku PPE oraz nadzór nad pracodawcami prowadzącymi PPE wskazują na uciążliwość w prawidłowej i terminowej realizacji ww. obowiązków przez pracodawców realizujących PPE. Podmioty te w znakomitej większości nie są profesjonalnymi uczestnikami rynku finansowego, a prowadzenie PPE nie jest przedmiotem ich podstawowej działalności, co negatywnie przekłada się na terminowość i jakość dokumentacji przedkładanej przez wspomniane podmioty. Co więcej, informacje i dane, których obowiązek przekazania do Komisji Nadzoru Finansowego obciąża pracodawców prowadzących PPE, znajdują się również w posiadaniu instytucji finansowych obsługujących PPE bądź bezpośrednio ich dotyczą (zmiana danych instytucji finansowej). Instytucje te ewidencjonują zarządzane przez siebie PPE i prowadzą rachunki uczestników PPE, na których odnotowują wszelkie przepływy finansowe.

Dlatego w projekcie ustawy proponuje się uproszczenie zasad prowadzenia PPE przez pracodawców przez zniesienie najbardziej uciążliwych obowiązków administracyjnych obciążających ww. podmioty.

Zgodnie z założeniami projektu realizacja powyższych obowiązków administracyjnych spoczywałaby na instytucjach finansowych obsługujących PPE będących profesjonalnymi uczestnikami rynku finansowego i świadczącymi odpłatne usługi zarządzania PPE, które posiadają niezbędną do tego infrastrukturę techniczną i zasoby osobowe.

4. W projekcie ustawy proponuje się, wobec zmniejszenia obowiązków administracyjnych nałożonych na pracodawcę, aby pracodawca był obowiązany do przekazania Polskiemu Funduszowi Rozwoju (PFR) jedynie oświadczenia dotyczącego liczby zatrudnionych uczestników PPE oraz liczby pracowników zatrudnionych (dwukrotnie w ciągu roku). Następnie proponuje się nałożenie obowiązku na PFR do przekazania tej informacji, w formie zbiorczej, do KNF.

5. Projekt ustawy zawiera regulacje ułatwiające pracodawcom prowadzącym PPE czasowe zawieszenie bądź ograniczenie wydatkowania środków na PPE w związku z trudną sytuacją finansową. Zgodnie z dotychczas obowiązującymi przepisami długotrwałe zawieszenie bądź ograniczenie wydatkowania środków na PPE wymaga zawarcia porozumienia z reprezentacją pracowników, przy czym staje się ono skuteczne dopiero z chwilą jego rejestracji przez Komisję Nadzoru Finansowego. Rozwiązanie to jest nieefektywne. W praktyce uniemożliwia ono natychmiastowe wdrożenie w zakładzie pracy postanowień ww. porozumienia, ponieważ jego rejestracja wymaga wydania decyzji administracyjnej, którą poprzedza przeprowadzenie postępowania administracyjnego. W opisanej sytuacji pracodawcy prowadzący PPE, którzy rozważają zawieszenie bądź ograniczenie wydatkowania środków w PPE, muszą antycypować termin takiego zawieszenia bądź ograniczenia (tj. uwzględnić czas postępowania rejestracyjnego), co znacząco utrudnia korzystanie z ww. instrumentarium niezwłocznie i adekwatnie do aktualnej sytuacji finansowej pracodawcy.

Proponowana zmiana przepisów polega na rezygnacji z wymogu rejestracji takich porozumień i zastąpieniu go obowiązkiem notyfikacji (zawiadomienia) przy zachowaniu maksymalnych ustawowych terminów ich obowiązywania.

6. Doprecyzowanie niektórych kompetencji nadzorczych Komisji Nadzoru Finansowego (organu nadzorczego).

Obowiązujące przepisy ustawy o PPE wskazują ustawowe przesłanki implikujące konieczność wydania przez Komisję Nadzoru Finansowego decyzji administracyjnej o odmowie rejestracji PPE. Jednocześnie brak jest w ustawie o PPE analogicznych regulacji odnoszących się do wydawania decyzji odmownych w przedmiocie wpisu zmian PPE do rejestru programów oraz decyzji odmownych w przedmiocie wykreślenia PPE z rejestru programów. Powoduje to, że do decyzji odmawiających wpisu zmian do rejestru programów albo wykreślenia programu z rejestru programów stosuje się odpowiednio normę kompetencyjną stanowiącą podstawę do wydania decyzji odmownej, która dotyczy *sensu stricto* postępowań o wpis PPE do rejestru programów. W projekcie ustawy zakłada się wyposażenie Komisji Nadzoru Finansowego w odrębne normy kompetencyjne do wydawania decyzji odmownych w postępowaniach administracyjnych o wpis zmian do rejestru programów oraz o wykreślenie PPE z rejestru programów w oparciu o analogiczne przesłanki jak w postępowaniach o rejestrację PPE.

Projekt dookreśla też kompetencje nadzorcze Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie prowadzenia czynności nadzorczych wobec pracodawców już nieprowadzących PPE, które dotyczą nieprawidłowości powstałych w związku i w okresie prowadzenia przez nich PPE. Proponowane regulacje nie uchybiają przepisom zawartym w dziale IVa ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego odnoszącym się do administracyjnych kar pieniężnych (w tym terminom przedawnienia deliktów administracyjnych).

7. Zmiana przepisów określających zasady zawieszania składki podstawowej i ograniczania jej wysokości w celu usunięcia wątpliwości interpretacyjnych związanych ze stosowaniem tych przepisów.

Obowiązujący art. 38 ustawy o PPE, określający zasady zawieszania składki podstawowej i ograniczania jej wysokości, jest nieprecyzyjny. Nie reguluje on bowiem maksymalnego czasu trwania jednostronnego ograniczenia wysokości składki podstawowej odprowadzanej przez pracodawcę. Rodzi to ryzyko nadużywania przez pracodawców instytucji jednostronnego ograniczenia wysokości składki z uwagi na to, że takie ograniczenie następuje w drodze jednostronnej decyzji pracodawcy, a zatem nie wymaga zgody reprezentacji pracowników. Co więcej, pracodawca nie jest obecnie obowiązany do bieżącego informowania organu nadzorczego o dokonaniu takiego ograniczenia (poza wzmianką o tym fakcie, którą powinien zamieścić w informacji rocznej dotyczącej realizacji PPE). Tak więc w świetle obowiązujących przepisów możliwa jest drastyczna redukcja składki wskutek podjęcia przez pracodawcę takiej decyzji (np. do 1 zł) na czas nieokreślony, co w praktyce jest równoznaczne z zaniechaniem przez pracodawcę finansowania składek uczestników PPE. Z uwagi na to, że stan ten rodzi ryzyko nadużywania przez pracodawców instytucji jednostronnego ograniczenia wysokości składki, proponowane wprowadzenie maksymalnego czasu trwania jednostronnego ograniczenia wysokości składki (maks. 6 miesięcy w okresie obejmującym 12 kolejnych miesięcy kalendarzowych) powinno temu zapobiec. Ustawa o PPE nie rozstrzyga również w sposób jednoznaczny kwestii, czy po okresie jednostronnego zawieszenia składki podstawowej istnieje konieczność wpłaty do instytucji finansowej zawieszonych kwot składek podstawowych.

Ponadto w art. 38 ustawy o PPE brak jest regulacji, która zobowiązywałaby pracodawcę do przekazania do organu nadzoru informacji o jednostronnym zawieszeniu składki podstawowej albo ograniczeniu jej wysokości. Utrudnia to organowi nadzoru sprawowanie skutecznego nadzoru bieżącego nad programami prowadzonymi przez pracodawców.

Wątpliwości interpretacyjne budzi także art. 38 ust. 4 ustawy o PPE. Przepis ten bowiem nie wskazuje w sposób jednoznaczny, że po okresie jednostronnego zawieszenia składki podstawowej albo jednostronnego ograniczenia składki podstawowej kontynuowanie zwolnienia z obowiązku odprowadzania składek podstawowych może nastąpić wyłącznie w drodze zawarcia porozumień o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych lub o czasowym ograniczeniu wysokości składki podstawowej. Jednocześnie przepis ten w obecnym brzmieniu nie określa sekwencji korzystania przez pracodawcę z poszczególnych instytucji zwalniających z obowiązku odprowadzania składki podstawowej w wysokości określonej w umowie zakładowej, tj. czy np. po okresie jednostronnego zawieszenia składki podstawowej może nastąpić jednostronne ograniczenie składki podstawowej czy też powinno zostać zawarte odpowiednie porozumienie. Dodatkowo art. 38 ust. 4 ustawy o PPE w aktualnym brzmieniu może być interpretowany w ten sposób, że

zawarcie porozumienia (o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych albo o czasowym ograniczeniu wysokości składki podstawowej) może nastąpić tylko po jednostronnym zawieszeniu składki podstawowej, a takie rozumienie ww. przepisu wydaje się nieuzasadnione.

Wątpliwości budzi także obecny kształt art. 38 ust. 8 ustawy o PPE przewidujący tryb rejestracyjny w zakresie porozumień o zawieszeniu naliczania składki podstawowej lub ograniczeniu jej wysokości. Obecnie bowiem wejście w życie porozumienia o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych albo porozumienia o czasowym ograniczeniu ich wysokości jest możliwe dopiero po wydaniu przez organ nadzoru odpowiedniej decyzji administracyjnej. Ustalony w ten sposób tryb obowiązywania ww. porozumień jest nieefektywny, albowiem skutkuje nadmiernym wydłużeniem okresu, po jakim takie porozumienia zaczynają obowiązywać. Jednocześnie przy tym trybie i wymogu postępowania administracyjnego w przedmiocie wpisu rzeczonych porozumień do rejestru jest znacznie utrudnione dochowanie 7-dniowego terminu dla organu nadzoru na wpisanie do rejestru programów porozumień o zawieszeniu albo ograniczeniu składki podstawowej. Stąd również konieczność usunięcia przedmiotowego terminu. W miejsce trybu rejestracyjnego proponuje się wprowadzenie postępowania notyfikacyjnego, w ramach którego pracodawca zgłaszałby jedynie fakt zawarcia porozumienia, przekazując równocześnie to porozumienie. Porozumienie obowiązywałoby więc już od chwili jego zawarcia, a organ nadzoru zastrzegłby sobie możliwość weryfikacji zgodności jego postanowień z przepisami ustawy o PPE w ramach czynności nadzorczych, a nie rejestracyjnych.

Dlatego za zasadne uznać należy wprowadzenie odpowiednich zmian w art. 38 ustawy o PPE.

8. Propozycja zmodyfikowania przesłanek likwidacji pracowniczego programu emerytalnego określonych w art. 40 ustawy o PPE.

Wskazane w art. 40 ustawy o PPE przesłanki likwidacji programu są niewystarczające lub zbyt restrykcyjne dla pracodawców prowadzących program.

Przed wszystkim przesłanki określone w art. 40 ustawy o PPE nie dają pracodawcy możliwości zlikwidowania programu, w sytuacji gdy nie zatrudnia on pracowników, tj. w sytuacji, w której brak jest uczestników w programie (w tym nawet uczestników potencjalnych). W takim przypadku prowadzenie programu przez pracodawcę jest bezcelowe, gdyż nie następuje gromadzenie środków w programie. W związku z tym za zasadne należy uznać wprowadzenie przepisu, który zezwalałby pracodawcy na zlikwidowanie programu w sytuacji braku zatrudniania przez niego pracowników lub braku przystąpienia do programu uczestników przez pewien okres czasu. Istotne wydaje się wskazanie we wprowadzanym przepisie limitu czasu, tak aby krótkotrwałe zmiany u pracodawcy prowadzącego program powodujące przejściowy brak pracowników (np. pewne zmiany organizacyjne) nie dawały mu pretekstu do zlikwidowania programu.

Natomiast za zbyt restrykcyjną należy uznać przesłankę określoną w art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o PPE, gdzie przewidziano bardzo długi okres wypowiedzenia umowy zakładowej – 12-miesięczny. Równocześnie podkreślić należy, że powyższy okres jest dodatkowo wydłużony przez konieczność wcześniejszego dokonania zawieszenia odprowadzania składek podstawowych, które powinno trwać co najmniej 3 miesiące.

Projekt ustawy wprowadza skrócenie z 12 do 3 miesięcy okresu wypowiedzenia w przypadku podjęcia przez pracodawcę jednostronnej decyzji o likwidacji PPE. Według organu nadzorczego (KNF) 12-miesięczny okres likwidacji PPE w drodze wypowiedzenia złożonego przez pracodawcę reprezentacji pracowników jest okresem zbyt długim. Może to być paradoksalnie traktowane jako „bariera wejścia” na rynek PPE zniechęcająca pracodawców do zakładania PPE właśnie z uwagi na długi i kosztowny proces jego likwidacji (obowiązek finansowania składek podstawowych jeszcze przez cały rok od dnia wypowiedzenia umowy zakładowej). Należy przy tym pamiętać, że PPE to produkt dobrowolny zarówno z punktu widzenia pracownika, jak i pracodawcy. Na gruncie przepisów prawa pracy (wypowiedzenie umowy na czas nieokreślony przez pracodawcę) występuje termin 3-miesięczny, który może tu stanowić pewien punkt odniesienia. Kolejnym argumentem na rzecz skrócenia tego terminu jest obecność PPK w polskim systemie emerytalnym, którego wdrożenie będzie obligatoryjne po likwidacji PPE (art. 133 ust. 2 pkt 3 ustawy o PPK). W tej sytuacji interesy uczestników PPE (gromadzenie dodatkowych oszczędności emerytalnych) są należycie zabezpieczone, a 12-miesięczny termin wypowiedzenia miał znaczenie w przypadku braku alternatywy dla PPE.

II. W zakresie ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego

1. Obecnie zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1808), zwanej dalej „ustawą o IKE i IKZE”, IKE lub IKZE jest prowadzone na podstawie umowy zawartej przez oszczędzającego w formie elektronicznej pozwalającej na utrwalenie jej treści na trwałym nośniku informacji lub w formie pisemnej, zwanej dalej „umową o prowadzenie IKE lub IKZE”. Zastosowanie formy elektronicznej w przypadku zawierania tych umów było niejednokrotnie krytykowane jako wprowadzające nadmierny formalizm i nieprzystające do obecnie obowiązujących standardów na rynku finansowym, gdzie obsługa elektroniczna stała się powszechną formą komunikacji z klientem. Możliwość stosowania dla oświadczeń woli postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie treści na trwałym nośniku informacji bez konieczności opatrywania ich podpisem kwalifikowanym nabrała szczególnego znaczenia w dobie pandemii COVID-19, gdy komunikacja za pośrednictwem kanałów elektronicznych przybrała jeszcze bardziej na znaczeniu, a obrót dokumentacją w formie pisemnej został maksymalnie ograniczony. Również potrzeba łagodzenia obostrzeń prawnych w tym zakresie została dostrzeżona na poziomie organów Unii Europejskiej, co zaowocowało przyjęciem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)

z dnia 16 lutego 2021 r. zmieniającej dyrektywę 2014/65/UE w zakresie wymogów informacyjnych, zarządzania produktami i limitów pozycji oraz dyrektywy 2013/36/UE i (UE) 2019/878 w zakresie ich zastosowania do firm inwestycyjnych w celu wsparcia odbudowy w następstwie kryzysu związanego z COVID-19. Przewidziane w niej zmiany wprowadzają stosowanie w komunikacji z klientami co do zasady formatu elektronicznego, przez który rozumie się każdy trwały nośnik inny niż papier (zgodnie z definicją zawartą w art. 1 pkt 2 lit. d ww. dyrektywy), a dopiero na żądanie klienta detalicznego przekazania informacji w postaci papierowej.

Wychodząc naprzeciw postulatowi instytucji finansowych, zaproponowano, aby umowy o prowadzenie IKE lub IKZE były zawierane w postaci elektronicznej pozwalającej na utwórczenie jej treści na trwałym nośniku informacji lub w postaci papierowej.

2. W art. 13a ust. 1 ustawy o IKE i IKZE określono, że wpłaty dokonywane na IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć kwoty odpowiadającej 1,2-krotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok określonego w ustawie budżetowej lub ustawie o przewidywaniu budżetowym, lub w ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone, z zastrzeżeniem ust. 1a. Ustawą o pracowniczych planach kapitałowych z dnia 4 października 2018 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1342) w art. 13a ustawy o IKE i IKZE dodano ust. 1a, w którym określono wyższy limit wpłat dokonywanych na IKZE dla osób prowadzących pozarolniczą działalność w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423, z późn. zm.). Wpłaty dokonywane przez te osoby na IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć kwoty odpowiadającej 1,8-krotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 1 ustawy o IKE i IKZE. Jednakże w art. 13a ustawy o IKE i IKZE nie zmieniono pozostałych jednostek redakcyjnych, które są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania przepisów ustawy o IKE i IKZE. Dlatego też w projekcie proponuje się w art. 13a ustawy o IKE i IKZE dostosowanie brzmienia ust. 2–6 i 8 w związku z dodaniem w tym artykule ust. 1a.

Zatem konieczne jest wprowadzenie proponowanych zmian.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W zakresie PPE

1. Uregulowanie zasad przenoszenia środków zgromadzonych w PPE przez dotychczasową instytucję zarządzającą do nowego zarządzającego w sytuacji zmiany formy programu lub zarządzającego. Rozwiązanie polega na:

- wprowadzeniu definicji „przeniesienia” – art. 1 pkt 1 projektu ustawy,
- uregulowaniu kwestii przekazywania informacji w przypadku dokonania wypłaty transferowej i przeniesienia między podmiotami zarządzającymi – art. 1 pkt 2 projektu ustawy,
- ustanowieniu zakazu obciążania uczestników kosztami z tytułu dokonanego przeniesienia – art. 1 pkt 5 projektu ustawy,
- zmianie tytułu rozdziału 5 – art. 1 pkt 21 projektu ustawy,
- określeniu terminu na przeniesienie nie dłuższego niż miesiąc od dnia wydania decyzji o wpisie zmian do rejestru programów przez organ nadzoru – art. 1 pkt 22 projektu ustawy.

2. Rozwiązanie polega na usunięciu fakultatywnego zakazu wnoszenia składki dodatkowej, który – co obecnie przewiduje ustawa o PPE – może zostać ustanowiony w umowie zakładowej. Zmiany przedstawiono w art. 1 pkt 4 lit. a i b, pkt 6 lit. b, pkt 11 lit. a i pkt 12 projektu ustawy.

Jednocześnie proponowane regulacje przewidują dywersyfikację źródeł finansowania składki dodatkowej przez dopuszczenie możliwości finansowania składki dodatkowej również za okresy, w których uczestnik nie otrzymywał wynagrodzenia, a więc z innych źródeł niż wynagrodzenie. W związku z tym postulatem proponuje się wprowadzenie definicji „rachunku dodatkowego” utworzonego przez pracodawcę, na który uczestnicy nieotrzymujący wynagrodzenia od pracodawcy mogą przekazać środki pieniężne przeznaczone na finansowanie składek dodatkowych – art. 1 pkt 1 projektu ustawy. Zgodnie z art. 1 pkt 11 projektu ustawy (dodanie ust. 5a–5c w art. 25 ustawy o PPE) składka dodatkowa na rachunek w programie może być również odprowadzana z innych źródeł niż wynagrodzenie za okresy, w których uczestnik nie otrzymywał wynagrodzenia (ust. 5a). Następnie, w myśl propozycji zawartej w dodawanym ust. 5b, składka ta będzie przekazywana przez uczestnika na rachunek dodatkowy wskazany przez pracodawcę, z którego następnie pracodawca odprowadzi ją na rachunek uczestnika w programie w uzgodnionym z nim terminie, z zastrzeżeniem ust. 5c. Jednocześnie przekazanie takiej składki byłoby warunkowane uzyskaniem przez pracodawcę od uczestnika upoważnienia do przekazania takiej składki z rachunku zbiorczego do zarządzającego w PPE (ust. 5c). Jednocześnie proponuje się dodanie pkt 3 w art. 26 ust. 1 w brzmieniu „3) odprowadzania składek dodatkowych, o których mowa w art. 25 ust. 5a.” w celu zobowiązania pracodawcy do terminowego i prawidłowego odprowadzenia tych składek do programu. Powyższe zmiany zaproponowano w art. 1 pkt 1, 11 i 12 projektu ustawy.

Regulacje te wpłyną pozytywnie na aktywne uczestnictwo w PPE przez bezwarunkowe dopuszczenie możliwości wnoszenia składek dodatkowych, również za okresy nieobecności w pracy, a prognozowane zjawisko powinno przełożyć się na wzrost udziału w oszczędnościach emerytalnych środków pochodzących ze składek dodatkowych finansowanych przez uczestników programu.

3. Rozwiązanie polega na uczynieniu podmiotami obowiązków informacyjnych (tj. sporządzania i przekazywania informacji rocznych dotyczących realizacji PPE oraz obowiązku aktualizowania danych instytucji finansowych) zarządzających danym PPE, a nie jak dotychczas pracodawców prowadzących PPE. Projekt ustawy wprowadza nowy termin przekazywania przez instytucje finansowe ww. informacji – do dnia 31 stycznia za rok poprzedni. Szczegółowy zakres i format rocznej informacji dotyczącej realizacji PPE oraz sposób jej przekazywania do KNF (postać elektroniczna)

zostanie określony w znowelizowanym rozporządzeniu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w sprawie przekazywania przez zarządzającego PPE rocznej informacji dotyczącej realizacji prowadzonego PPE. Zmiany zaproponowano w art. 1 pkt 9 projektu ustawy.

Jeżeli chodzi o termin realizacji obowiązku aktualizacyjnego przez instytucję finansową, nie uległby on zmianie i tak jak dotychczas wynosiłby 30 dni od dnia otrzymania informacji o zmianie danych zarządzającego.

Rozwiązania te wpłyną pozytywnie na terminowość i prawidłowość realizacji ww. obowiązków informacyjnych, co bezpośrednio przełoży się na ograniczenie czynności nadzorczych związanych z wysyłaniem przez Komisję Nadzoru Finansowego wezwań nadzorczych do pracodawców prowadzących PPE, którzy uchybili terminowi na złożenie tych informacji bądź sporządzili je nieprawidłowo. Również sposób przekazywania ww. informacji (postać elektroniczna) do Komisji Nadzoru Finansowego będzie dogodniejszy niż dotychczas (nadanie przesyłką poleconą). Pośrednim skutkiem wprowadzenia powyższych rozwiązań może okazać się wzrost zainteresowania pracodawców PPE (zniesienie barier administracyjnych), którego wdrożenie przyczyni się do poprawy atrakcyjności i konkurencyjności pracodawcy na rynku pracy.

4. W proponowanym w art. 1 pkt 10 projektu ustawy – dodawany art. 23a w ust. 1 – rozwiązaniu postuluje się nałożenie obowiązku na pracodawcę, który utworzył PPE, do przekazania PFR oświadczenia o liczbie zatrudnionych uczestników programu oraz liczbie pracowników zatrudnionych u pracodawcy według stanu na dzień 1 stycznia i według stanu na dzień 1 lipca w danym roku kalendarzowym. Dana ta jest konieczna do wyliczenia wskaźnika uczestnictwa w PPE. Z kolei wartość wskaźnika uczestnictwa jest istotna, ponieważ PFR weryfikuje, czy pracodawcy prowadzący PPE i nieposiadający PPK spełniają ustawowe przesłanki uprawniające ich do niewdrażania PPK – wśród tych przesłanek jest m.in. zapewnienie partycypacji w PPE na poziomie co najmniej 25%.

W art. 23a w ust. 2 określono sposób i termin przekazywania tej informacji. I tak proponuje się, aby oświadczenie pracodawcy było przekazywane w postaci papierowej albo elektronicznej odpowiednio do dnia 31 stycznia i do dnia 31 lipca w danym roku kalendarzowym.

W dodawanym art. 23b proponuje się zobowiązać PFR do przekazywania organowi nadzoru (Komisji Nadzoru Finansowego) informacji o liczbie pracowników i liczbie uczestników zatrudnionych u danego pracodawcy według stanu na dzień 1 stycznia w danym roku kalendarzowym. Zgodnie z propozycją informacja ta byłaby przekazywana organowi nadzoru w postaci elektronicznej w formacie uzgodnionym z organem nadzoru w terminie do dnia 31 marca danego roku kalendarzowego.

5. Rozwiązanie polega na rezygnacji z obowiązku rejestracji porozumienia o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych bądź o czasowym ograniczeniu wysokości składki podstawowej i zastąpieniu go mniej uciążliwym obowiązkiem notyfikacji faktu zawarcia tych porozumień. Zgodnie z proponowanymi regulacjami pracodawca prowadzący PPE, który zawarł z reprezentacją pracowników porozumienie o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych albo o czasowym ograniczeniu wysokości składki podstawowej, będzie obowiązany jedynie do poinformowania Komisji Nadzoru Finansowego o tym fakcie oraz do przedłożenia kopii takiego porozumienia. Porozumienie to obowiązywałoby już z chwilą jego zawarcia (a nie jak dotychczas z chwilą jego rejestracji). Projekt ustawy wprowadza też termin realizacji ww. obowiązku notyfikacyjnego, który wynosi 7 dni od dnia zawarcia porozumienia. Analogiczny tryb postępowania wprowadzono w odniesieniu do krótkotrwałych form zawieszenia bądź ograniczenia wysokości składek podstawowych następujących w drodze jednostronnej decyzji pracodawcy, przy czym określono tu maksymalny termin jednostronnego ograniczenia wysokości składek podstawowych (6 miesięcy – analogicznie jak w przypadku jednostronnego zawieszenia składek), którego obecnie nie przewiduje ustawa o PPE. Zmiana zaproponowana w art. 1 pkt 14 lit. a, pkt 17 i pkt 18 lit. d i e projektu ustawy.

Rozwiązanie to uprości istotną procedurę administracyjną, skróci czas jej trwania, a przede wszystkim ułatwi pracodawcom prowadzącym PPE zawieranie i wdrażanie ww. porozumień w sytuacjach i terminach podyktowanych aktualną sytuacją finansową pracodawcy.

6. Rozwiązanie polega na doprecyzowaniu kompetencji nadzorczych Komisji Nadzoru Finansowego przez wprowadzenie ustawowych przesłanek odmowy wydania decyzji administracyjnej w przedmiocie wpisu zmian PPE do rejestru programów oraz wykreślenia PPE z rejestru programów. Zgodnie z proponowanymi regulacjami ustawową przesłanką do odmowy wydania decyzji o wykreśleniu programu z rejestru programów będzie niezgodność złożonego przez pracodawcę wniosku o wykreślenie z przepisami ustawy o PPE bądź nieusunięcie przez pracodawcę nieprawidłowości występujących w rzeczonym wniosku w terminie określonym w wezwaniu Komisji Nadzoru Finansowego. Analogiczne przesłanki przewidziano również w przypadku wydania przez Komisję Nadzoru Finansowego decyzji odmawiającej wpisu zmian pracowniczego programu emerytalnego do rejestru programów, przy czym – podobnie jak w przypadku decyzji odmawiającej wpisu PPE do rejestru programów – podstawą do odmowy wydania decyzji o wpisie zmian do rejestru programów jest także nieuzyskanie od zagranicznego organu nadzoru akceptacji przejęcia zarządzania przez zarządzającego zagranicznego (jeżeli program ma formę zarządzania zagranicznego). Zmiana zaproponowana w art. 1 pkt 15 projektu ustawy.

Ponadto projektowane regulacje doprecyzowują zakres podmiotowy nadzoru wykonywanego przez KNF. W szczególności adresatami czynności nadzorczych mogą być także pracodawcy nieprowadzący PPE, o ile przedmiotem ww. czynności są nieprawidłowości powstałe w związku i w okresie prowadzenia przez nich PPE. Zmiana zaproponowana w art. 1 pkt 16 projektu ustawy.

Projektowane rozwiązanie zapewni czytelność norm kompetencyjnych Komisji Nadzoru Finansowego do wydawania decyzji odmownych w postępowaniach administracyjnych dotyczących wpisu zmian do rejestru programów oraz wykreślenia PPE z rejestru programów. Jednocześnie dookreśla ono zakres podmiotowy czynności nadzorczych wykonywanych przez KNF.

7. Usunięcie wątpliwości interpretacyjnych związanych ze stosowaniem art. 38 ustawy o PPE określającego zasady zawieszania składki podstawowej i ograniczania jej wysokości – art. 1 pkt 18 projektu ustawy.

W tym celu w art. 38:

- w ust. 1 pkt 1 dodano sformułowanie „naliczania i”, co spowoduje, że odczytanie tego przepisu w związku z dodawanym ust. 3b (art. 1 pkt 18 lit. b projektu ustawy) wyraźnie wskazuje, że pracodawca nie jest obowiązany do uregulowania składek, których odprowadzenie do programu było zawieszone,

- w dodawanym ust. 3a uregulowano maksymalny czas trwania jednostronnego czasowego ograniczenia wysokości składki podstawowej odprowadzanej przez pracodawcę – w okresie obejmującym 12 kolejnych miesięcy kalendarzowych łączny okres jednostronnego czasowego ograniczenia wysokości składki podstawowej nie może przekroczyć 6 miesięcy,

- w dodawanym ust. 3b wyraźnie wskazano, że po okresie jednostronnego zawieszenia bądź ograniczenia składki podstawowej pracodawca nie ma obowiązku wpłaty do instytucji finansowej kwoty składek podstawowych, które nie zostały odprowadzone do PPE w związku z zawieszeniem albo ograniczeniem wysokości składek podstawowych,

- w proponowanym brzmieniu ust. 4 (art. 1 pkt 18 lit. c projektu ustawy) określono sekwencję korzystania przez pracodawcę z poszczególnych instytucji zwalniających z obowiązku naliczania i odprowadzania składki podstawowej w wysokości określonej w umowie zakładowej, przez co usuwa się wątpliwości interpretacyjne, czy np. po okresie jednostronnego zawieszenia naliczania i odprowadzania składki podstawowej może nastąpić jednostronne ograniczenie składki podstawowej czy też powinno zostać zawarte odpowiednie porozumienie,

- w ust. 7 (art. 1 pkt 18 lit. d projektu ustawy) w miejsce trybu rejestracyjnego proponuje się wprowadzenie postępowania notyfikacyjnego, w ramach którego pracodawca zgłaszałby jedynie fakt zawarcia porozumienia, przekazując równocześnie to porozumienie. Porozumienie obowiązywałoby więc już od chwili jego zawarcia, a organ nadzoru zastrzegałby sobie możliwość weryfikacji zgodności jego postanowień z przepisami ustawy o PPE w ramach czynności nadzorczych, a nie rejestracyjnych,

- dodanie ust. 7a i 7b (art. 1 pkt 18 lit. e projektu ustawy) W dodawanym ust. 7a określa się termin, w którym organ nadzoru zawiadamia pracodawcę o dokonaniu wpisu porozumienia o zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych albo porozumienia o ograniczeniu wysokości naliczanej składki podstawowej. Takiego zawiadomienia organ nadzoru powinien dokonać w terminie 30 dni od dnia otrzymania od pracodawcy dokumentów, o których mowa w ust. 7 pkt 3 albo 4. W myśl dodawanego ust. 7b proponuje się określenie, od kiedy obowiązują zwolnienia z obowiązku odprowadzania składki podstawowej w wysokości określonej w umowie zakładowej,

- uchylenie ust. 8–10 oraz ust. 12 w art. 38 ustawy o PPE (art. 1 pkt 18 lit. f i g projektu ustawy). Proponowane w projekcie uchylenie ust. 8–10 związane jest z wprowadzeniem proponowanego trybu notyfikacji. Konieczność usunięcia ust. 9 wynika z tego, że wszystkie powyższe zwolnienia z obowiązku odprowadzania składki podstawowej będą obowiązywać od dnia ich dokonania (jednostronne) lub od dnia określonego w porozumieniu. Przepis art. 38 ust. 12 obowiązującej ustawy o PPE dotyczy przekazywania organowi nadzoru przez pracodawcę informacji o rozwiązaniu porozumienia. Proponuje się uchylenie tego przepisu z uwagi na to, że zgodnie z projektowanym brzmieniem ust. 7 informacja przekazywana przez pracodawcę organowi nadzoru określa okres, na jaki następuje porozumienie.

8. Projekt wprowadza zmiany w art. 40 ustawy o PPE (art. 1 pkt 19 projektu ustawy):

- w ust. 2 – określającym przypadki, w których może nastąpić likwidacja programu:

- w pkt 4 zmiana polega na skróceniu z 12 do 3 miesięcy okresu wypowiedzenia w przypadku podjęcia przez pracodawcę jednostronnej decyzji o likwidacji PPE.

W dodawanych do ust. 2 jednostkach redakcyjnych określono dodatkowe przesłanki likwidacji programu:

- w dodawanym pkt 6 – gdy pracodawca przez okres co najmniej 6 miesięcy nie zatrudnia osób, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 i art. 5 ust. 4,

- w dodawanym pkt 7 – gdy przez okres co najmniej 12 miesięcy od utworzenia programu nie przystąpi do niego żadna osoba uprawniona.

Proponuje się zmianę brzmienia ust. 3 – w myśl proponowanej zmiany likwidacja programu nie może nastąpić, jeżeli zachodzi przypadek określony w art. 40 ust. 2 pkt 6, a w programie prowadzonym przez podmioty wskazane w art. 5 ust. 4 uczestniczą osoby wymienione w art. 5 ust. 4 (osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, wspólnik spółki cywilnej, spółki jawnej, spółki partnerskiej oraz komandytowo-akcyjnej i komandytowej odpowiadający bez ograniczenia).

Przesłanki określone w art. 40 ustawy o PPE nie dają pracodawcy możliwości zlikwidowania programu, w sytuacji gdy nie zatrudnia on pracowników, tj. w sytuacji, w której brak jest uczestników w programie (w tym nawet uczestników potencjalnych). W takim przypadku prowadzenie programu przez pracodawcę jest bezcelowe, gdyż nie następuje gromadzenie środków w programie.

W związku ze zmianami proponowanymi w art. 40 w ust. 2 ustawy o PPE konieczna jest modyfikacja brzmienia art. 41 ust. 3 ustawy o PPE (art. 1 pkt 20 projektu ustawy). Zaproponowane brzmienie ust. 3 – „3. W przypadkach, o których mowa w art. 40 ust. 2 pkt 1–4, 6 i 7, pracodawca lub likwidator pracodawcy składa do organu nadzoru wnioszek o

wykreślenie programu z rejestru programów. W przypadkach, o których mowa w art. 40 ust. 2 pkt 1–4, niezbędne jest przedstawienie dokumentów potwierdzających zaistnienie przyczyn likwidacji programu.”.

Powyższa zmiana podyktowana jest brakiem możliwości udowodnienia konkretnym dokumentem sytuacji określonej w art. 40 ust. 2 pkt 6 i 7 ustawy o PPE, tak jak może mieć to miejsce w pozostałych przypadkach wskazanych w art. 40 ust. 2 pkt 1–4 ustawy o PPE.

Jednocześnie ww. zmiana proponowana w art. 41 w ust. 3 ustawy o PPE ma charakter porządkujący – w sytuacji określonej w art. 40 ust. 2 pkt 5 ustawy o PPE nie jest możliwe składanie jakiegokolwiek wniosku przez pracodawcę o wykreślenie programu – w tym przypadku wykreślenie następuje z urzędu, po stwierdzeniu naruszenia prawa przez zarządzającego zagranicznego. Stąd konieczność zmiany art. 41 ust. 3 ustawy o PPE polegającej na precyzyjnym wskazaniu, w jakich przypadkach powinien być składany wniosek przez pracodawcę w celu wykreślenia programu z rejestru, a w jakich wykreślenie to następuje z urzędu.

Ponadto zaproponowano zmianę brzmienia art. 47 ust. 1 ustawy o PPE – art. 1 pkt 23 projektu ustawy – polegającą na wykreśleniu z treści tego przepisu wyrazów „jeżeli w umowie zakładowej tak określono” oraz wyrazów „lub w innej postaci” z uwagi na to, że zgodnie z projektowanym brzmieniem art. 20 ust. 1 ustawy o PPE składanie przez uczestnika oświadczenia woli pracodawcy lub za jego pośrednictwem w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie jego treści na trwałym nośniku informacji albo w postaci papierowej będzie wynikało z treści projektowanego ust. 1 w art. 20, a nie z treści umowy zakładowej. Zmiana tego przepisu polega na ustanowieniu dwóch ustawowych i równoprawnych form wypowiedzenia uczestnictwa w programie (tj. postać elektroniczna pozwalająca na utrwalenie na trwałym nośniku informacji albo postać papierowa).

W zakresie ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego

1. W art. 8 ustawy o IKE i IKZE proponuje się zmianę brzmienia ust. 1. Zgodnie z proponowaną regulacją umowy o prowadzenie IKE lub IKZE będą zawierane w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie jej treści na trwałym nośniku informacji lub w postaci papierowej. Zniesienie formalizmu w zakresie zawierania tych umów ułatwi osobom zainteresowanym rozpoczęcie oszczędzania na tych kontach oraz zawarcie umów o prowadzenie IKE lub IKZE. Proponuje się następujące brzmienie ust. 1 w art. 8: „1. IKE lub IKZE jest prowadzone na podstawie umowy zawartej przez oszczędzającego w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie jej treści na trwałym nośniku informacji lub w postaci papierowej, zwanej dalej „umową o prowadzenie IKE lub IKZE”.

2. Celem zmian w art. 13a ustawy o IKE i IKZE jest dostosowanie pozostałych przepisów art. 13a ustawy o IKE i IKZE do wprowadzonego w art. 13a tej ustawy przepisu ust. 1a, który reguluje limit wpłat na IKZE przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zwane dalej „osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność”:

1) w ust. 2 – przez dodanie wyrazów „ust. 1a” zaproponowano przyjęcie rozwiązania, że limit wpłat na IKZE dla osób prowadzących pozarolniczą działalność w kolejnym roku nie może być niższy niż w roku poprzednim;

2) w ust. 3 – przez dodanie wyrazów „ust. 1a” powoduje, że zasada obowiązująca dla IKZE prowadzonego w ramach umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym stanowiąca, że ustalony maksymalny roczny limit wpłat na IKZE dotyczy części składki ubezpieczeniowej stanowiącej wpłatę na IKZE, będzie dotyczyła również limitu wpłat dokonywanych przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność;

3) w ust. 4 – przez określenie, że w przypadku braku podstaw (brak ustawy budżetowej, prowizorium budżetowego lub ich projektów) do ustalenia przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej jako podstawę przyjmuje się przeciętne miesięczne wynagrodzenie z trzeciego kwartału roku poprzedniego. Zasadę przyjmowania przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z trzeciego kwartału roku poprzedniego proponuje się również przyjąć w przypadku ustalania limitu wpłat na IKZE dla osób prowadzących pozarolniczą działalność;

4) w ust. 5 – przez zastąpienie wyrazu „kwoty” wyrazem „kwot”, ponieważ zgodnie z przedkładaną propozycją zmiany ust. 8 w obwieszczeniu minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego będzie ogłaszał dwie kwoty maksymalnego rocznego limitu wpłat na IKZE: kwotę wpłat na IKZE, jako limit wpłat na „standardowe” IKZE, i kwotę wpłat jako limit wpłat na IKZE dla osób prowadzących pozarolniczą działalność;

5) w ust. 6 – przez dodanie wyrazów „ust. 1a”, aby również limit wpłat dla osób prowadzących pozarolniczą działalność nie miał zastosowania do przyjmowanych wypłat transferowych;

6) w ust. 8 – przez dodanie „ust. 1a”, co oznacza, że minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego będzie upoważniony do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” wysokości dwóch kwot maksymalnego rocznego limitu wpłat na IKZE – na „standardowe” IKZE w oraz na IKZE dla osób prowadzących pozarolniczą działalność.

Brak jest możliwości osiągnięcia przedmiotowego celu ustawy za pomocą innych środków niż wydanie projektowanej ustawy.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Pracodawcy prowadzący PPE (osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej)	2370	KNF; wg stanu na 31.12.2020 r.	Zniesienie podstawowych obowiązków informacyjnych wobec KNF związanych z realizacją PPE (tj. obowiązku sporządzania i przysyłania przesyłką poleconą informacji rocznej dotyczącej PPE; obowiązku aktualizacji danych zarządzającego; obowiązku rejestracji porozumień o zawieszeniu bądź ograniczeniu wysokości składek w PPE). Obowiązek informacyjny wobec PFR dotyczący wskaźnika uczestnictwa w PPE.
Instytucje finansowe zarządzające PPE (zakłady ubezpieczeń na życie, fundusze inwestycyjne, pracownicze fundusze emerytalne, zarządzający zagraniczni)	30	KNF; wg stanu na 31.12.2020 r.	Rozszerzenie obowiązków informacyjnych wobec KNF związanych z realizacją PPE.
Instytucje finansowe prowadzące IKZE	46		Dostosowanie pozostałych przepisów art. 13a ustawy o IKE i IKZE do wprowadzonego w art. 13a tej ustawy przepisu ust. 1a, który reguluje limit wpłat na IKZE przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność.
Uczestnicy PPE	631 761	KNF; wg stanu na 31.12.2020 r.	– rozszerzenie uprawnień wynikających z uczestnictwa w PPE, – zaktywizowanie uczestników do świadomego uczestnictwa w PPE przez wprowadzenie możliwości bezwarunkowego wnoszenia składki dodatkowej, możliwości finansowania składki dodatkowej także z innych źródeł dochodu niż wynagrodzenie, – zabezpieczenie interesów prawnych uczestników PPE związanych z gromadzeniem oszczędności emerytalnych polegające na zniesieniu możliwości bezterminowego ograniczania wysokości składki podstawowej w drodze jednostronnej decyzji pracodawcy – proponuje się uregulowanie maksymalnego czasu trwania jednostronnego

			ograniczenia wysokości składki podstawowej odprowadzanej, – uregulowanie zasad przenoszenia środków w PPE w związku ze zmianą formy programu lub zarządzającego.
Prowadzący pozarolniczą działalność w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych	1 645 268 Jednakże nieznana jest liczba osób prowadzących pozarolniczą działalność, które dokonują wpłat na IKZE, ewentualnie zdecydowały się na dokonywanie wpłat na IKZE.	ZUS; wg stanu na 31.03.2021 r.	Dostosowanie pozostałych przepisów art. 13a ustawy o IKE i IKZE do wprowadzonego w art. 13a tej ustawy przepisu ust. 1a, który reguluje limit wpłat na IKZE przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność.
Komisja Nadzoru Finansowego			Dookreślenie kompetencji nadzorczych. Ograniczenie zadań nadzorczych dotyczących nieterminowego i nieprawidłowego wykonywania obowiązków informacyjnych. Brak czynności rejestracyjnych w przypadku porozumień zawieszających bądź ograniczających finansowanie składek w PPE.
Polski Fundusz Rozwoju	1		Obowiązek informacyjny wobec KNF.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został przekazany do zaopiniowania na 30 dni reprezentatywnym organizacjom związków zawodowych, pracodawców oraz Radzie Dialogu Społecznego. Projekt ustawy został przekazany także do zaopiniowania na 14 dni Urzędowi Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF) oraz organizacjom branżowym z sektora rynku finansowego: Izbie Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych (IGTE), Polskiej Izbie Ubezpieczeń (PIU), Izbie Zarządzających Funduszami i Aktywami (IZFiA), Rzecznika Finansowego, Prezesa Związku Banków Polskich (ZBP), Prezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Uwagi do projektu złożyły następujące podmioty: UKNF, IGTE, IZFiA, PIU, Rzecznik Finansowy. Część uwag złożonych przez te podmioty została uwzględniona.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Projekt ustawy został udostępniony również w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) z dniem przekazania go do konsultacji.

Szczegółowo uwagi zostały omówione w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												

pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projektowane zmiany nie mają wpływu na sektor finansów publicznych.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
Skutki													
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
Niemierzalne													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projektowane zmiany będą pozytywnie oddziaływać na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość. Beneficjentami projektowanych zmian będą głównie pracodawcy prowadzący PPE (2370 podmiotów wg stanu na 31.12.2020 r.) dzięki zniesieniu obciążających ich obowiązków administracyjnych (tj. obowiązku sporządzania i przysyłania przesyłką poleconą informacji rocznej dotyczącej PPE; obowiązku aktualizacji danych zarządzającego; obowiązku rejestracji porozumień o zawieszeniu bądź ograniczeniu wysokości składek w PPE). Zniesienie ww. obowiązków administracyjnych spowoduje ograniczenie kosztów osobowych związanych z realizacją PPE. Odpadnie bowiem konieczność angażowania pracowników pracodawcy w zadania związane z wykonywaniem tych obowiązków (sporządzanie informacji rocznej dotyczącej PPE, aktualizacja danych zarządzającego oraz przekazywanie tych dokumentów do KNF, prowadzenie korespondencji z KNF w postępowaniu administracyjnym dotyczącym rejestracji porozumień). Nieznacznie obniżeniu ulegną też koszty finansowe ponoszone przez pracodawców związane z wysyłką ww. dokumentacji do KNF. Projektowane zmiany będą skutkować ustanowieniem nowych obowiązków administracyjnych dla instytucji finansowych zarządzających PPE (30 podmiotów wg stanu na dzień 31.12.2020 r.). Proponowana elektronizacja obowiązku przysyłania rocznej informacji dotyczącej PPE może oddziaływać na obszar IT w strukturze instytucji finansowych, przy czym podmioty te już posiadają niezbędne zasoby osobowe i techniczno-informatyczne wystarczające do terminowej i											

	prawidłowej realizacji powierzanych im ww. obowiązków administracyjnych. Z informacji posiadanych przez KNF wynika, że ww. instytucje finansowe od wielu lat przekazują corocznie na prośbę KNF informacje dotyczące obsługiwanych przez nie PPE, których zakres przedmiotowy jest bardzo zbliżony do zakresu informacji dotychczas przekazywanych przez pracodawców prowadzących PPE. Projektowane zmiany są również korzystne dla uczestników PPE, gdyż aktywizują uczestników do świadomego uczestnictwa w PPE przez wprowadzenie możliwości bezwarunkowego wnoszenia składki dodatkowej oraz możliwości finansowania składki dodatkowej także z innych źródeł dochodu niż wynagrodzenie, zabezpieczają interesy uczestników PPE polegające na zniesieniu możliwości bezterminowego ograniczania wysokości składki podstawowej w drodze jednostronnej decyzji pracodawcy przez uregulowanie maksymalnego czasu trwania jednostronnego ograniczenia wysokości składki podstawowej odprowadzanej. Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także na sytuację ekonomiczną osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

☐ tak
☒ nie
☐ nie dotyczy

☒ zmniejszenie liczby dokumentów
☒ zmniejszenie liczby procedur
☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy
☐ inne:

☐ zwiększenie liczby dokumentów
☐ zwiększenie liczby procedur
☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

☒ tak
☐ nie
☐ nie dotyczy

Komentarz:

Obowiązki informacyjne wobec KNF będą wykonywane przez ok. 30 instytucji finansowych (profesjonalnych uczestników rynku finansowego) zamiast – jak dotychczas – przez blisko 2,4 tys. pracodawców prowadzących PPE o różnej kulturze prawno-organizacyjnej. Zmniejszeniu ulegnie liczba dokumentów przekazywanych do KNF.

Dokumenty te, zgodnie z założeniami aktu wykonawczego do ustawy o PPE, tj. rozporządzenia w sprawie przekazywania przez zarządzającego PPE rocznej informacji dotyczącej realizacji prowadzonego PPE, będą przekazywane do PPE w postaci elektronicznej.

Procedura rejestracji przez KNF porozumień o zawieszeniu odprowadzania bądź ograniczeniu wysokości składki podstawowej w PPE zostanie zastąpiona prostszą procedurą notyfikacyjną. Porozumienie będzie obowiązywać od dnia jego zawarcia (a nie jak dotychczas od dnia rejestracji), co znacząco skróci czas załatwienia sprawy.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane zmiany mogą oddziaływać pośrednio na rynek pracy na skutek wzrostu zainteresowania PPE wśród pracodawców (w związku z likwidacją najuciążliwszych obowiązków informacyjnych obciążających ww. podmioty oraz uproszczeniem zasad długotrwałego zawieszenia bądź ograniczania wydatkowania środków na PPE). Zjawisko to może przełożyć się na zwiększenie liczby funkcjonujących PPE, co pozytywnie wpłynęłoby na konkurencyjność pracodawców na rynku pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na obszary wymienione w pkt 10.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proponuje się aby ustawa weszła w życie z dniem 1 kwietnia 2022 r., z wyjątkiem art. 2, który zgodnie z propozycją wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, i art. 1 pkt 1 w zakresie art. 2 ust. 1 pkt 28, art. 1 pkt 4 lit. a w

zakresie art. 13 ust. 1 pkt 11, art. 1 pkt 6 lit. b w zakresie art. 18 ust. 3, art. 1 pkt 11 lit. b i pkt 12, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

RAPORT Z KONSULTACJI

projektu ustawy o zmianie ustawy o pracowniczych programach emerytalnych oraz ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego

I. Projekt ustawy został przesłany do konsultacji społecznych, przy pismach z dnia 22 lipca 2021 r. (Forum Związków Zawodowych, Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych, Związkowi Pracodawców Business Centre Club, Konfederacji Lewiatan, Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej, Związkowi Rzemiosła Polskiego, Związkowi Przedsiębiorców i Pracodawców, Federacji Przedsiębiorców Polskich oraz Radzie Dialogu Społecznego). Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – *Regulamin pracy Rady Ministrów* (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” z dniem skierowania do uzgodnień i konsultacji publicznych. W trybie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

W ramach procesu konsultacji społecznych stanowisko do projektu zostało przedstawione jedynie przez Komisję Krajową NSZZ „Solidarność”.

NSZZ „Solidarność” pozytywnie opiniując projekt ustawy o zmianie ustawy o pracowniczych programach emerytalnych oraz ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego jednocześnie zgłosiła uwagę do wprowadzenia w ustawie o pracowniczych programach emerytalnych (PPE) nowego art. 38 ust. 3b w brzmieniu „Po okresie zawieszenia bądź czasowego ograniczenia składki podstawowej pracodawca nie jest zobowiązany do wpłaty kwoty składki, która nie została odprowadzona w związku z zawieszeniem albo czasowym ograniczeniem składki podstawowej.”. Podkreślono, że zapis ten dotyczy sytuacji, gdy zawieszenie bądź ograniczenie odprowadzania składek następuje na podstawie jednostronnej decyzji pracodawcy, bez żadnego wpływu samych uczestników programu bądź podmiotów reprezentujących ich interesy jak związki zawodowe działające u danego pracodawcy. W związku z tym całkowite zniesienie obowiązku odprowadzenia zaległych składek na podstawie przepisu rangi ustawowej jest zapisem niekorzystnym dla pracowników będących uczestnikami programu.

Odniesienie się do uwagi NSZZ Solidarność

Projektodawca uważa uwagę złożoną przez NSZZ „Solidarność” za nietrafną.

Projektowany art. 38 ust. 3b ustawy o PPE to zmiana wyłącznie doprecyzowująca, z której ma jednoznacznie wynikać, że jednostronne zawieszenie odprowadzania składki podstawowej nie będzie skutkować obowiązkiem jej późniejszego odprowadzenia.

Dotychczas brak takiego wyraźnego zapisu powodował wątpliwości wśród pracodawców, czy trzeba odprowadzać takie „zawieszone” składki. Wątpliwości te pojawiały się w zapytaniach kierowanych do organu nadzoru (UKNF). W odpowiedzi na takie zapytanie UKNF stał na stanowisku, że brak jest obowiązku odprowadzania takich składek, a przyjęcie przeciwnego poglądu stanowiłoby wypaczenie sensu wprowadzenia do ustawy o PPE instytucji jednostronnego zawieszenia składki.

Ponadto warto podkreślić, że w instytucji zawieszenia odprowadzania składki podstawowej chodzi o to, aby dzięki możliwości niefinansowania przez określony czas składki podstawowej PPE dać pracodawcy możliwość poprawienia jego sytuacji finansowej, a także przeznaczania środków finansowych na inne cele, w tym w szczególności na bieżące wynagrodzenia pracowników, bez

konieczności finansowania składek PPE przez okres zawieszenia. Ustawodawcy zależało na zwolnieniu pracodawcy z obowiązku ponoszenia kosztu ekonomicznego składek do PPE. W sytuacji, kiedy ustawodawcy zależałoby jedynie na odroczeniu finansowania wpłat przez pracodawcę, a nie na zawieszeniu, to użyłby takiego pojęcia „odroczenie” w treści przepisów ustawy o PPE.

W konsekwencji oznacza to, że po stronie pracodawcy nie powstanie obowiązek ich zwrotu na rzecz uczestników PPE. Brak jest przy tym podstaw do przyjęcia, że zastosowana przez ustawodawcę konstrukcja nakłada na pracodawcę obowiązek spłaty zawieszonych składek do PPE.

II. Ponadto w dniu 22 lipca 2021 r. projekt ustawy został przekazany także do opinii Urzędowi Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF) oraz organizacjom branżowym z sektora rynku finansowego: Izbie Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych (IGTE), Polskiej Izbie Ubezpieczeń (PIU), Izbie Zarządzających Funduszami i Aktywami (IZFIA), Rzecznikowi Finansowemu, Prezesowi Związku Banków Polskich (ZBP), Prezesowi Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Uwagi do projektu złożyły następujące podmioty: UKNF, IGTE, IZFIA, PIU, Rzecznik Finansowy.

Uwagi złożone przez UKNF i Rzecznika Finansowego zostały uwzględnione.

Natomiast w przypadku pozostałych podmiotów opiniujących projekt (IZFIA, IGTE i PIU) część uwag została uwzględniona a część odrzucona lub uznana za nietrafną. Ponadto IZFIA złożyła dodatkowe propozycje zmian wykraczających poza zmiany zawarte w projekcie ustawy, z których część została uwzględniona.

II. 1. Odniesienie się do nieuwzględnionych uwag IZFIA

1. W uwadze złożonej do art. 1 pkt 1 lit. a projektu ustawy IZFIA wskazała, że definicja przeniesienia zaproponowana w projekcie wymaga uzupełnienia o kwestię przeniesienia rejestrów, o którym mowa w art. 43 ust. 8 ustawy o PPE. Uwaga ta nie została przyjęta, gdyż proponowana w projekcie definicja „przeniesienia środków” dotyczy sytuacji transferu wszystkich środków uczestników PPE zgromadzonych na rachunkach prowadzonych przez dotychczasowego zarządzającego programem do nowego zarządzającego w związku ze zmianą formy programu lub zarządzającego. Instytucja przeniesienia odnosi się do sytuacji, w których transfer ww. środków jest wyłącznie konsekwencją świadomej decyzji pracodawcy i reprezentacji pracowników w przedmiocie zmiany podmiotu odpowiedzialnego za gromadzenie i zarządzanie środkami w PPE (zarządzający). Skutkiem opisywanego tu zdarzenia jest zmiana zarządzającego, przy czym środki uczestników PPE są cały czas gromadzone i zarządzane w tym samym programie.

Przypadek opisany w uwadze IZFIA, który jest uregulowany w art. 43 ust. 8 ustawy o PPE dotyczy zupełnie innej sytuacji, tj. przeniesienia rachunków do innego programu z przyczyny wskazanej w art. 40 ust. 1 pkt 4 ustawy o PPE, a więc w związku z prowadzeniem przez pracodawców więcej niż jednego PPE w wyniku nabycia zakładu pracy innego pracodawcy prowadzącego PPE bądź połączenia pracodawców prowadzących takie programy.

W opisywanej sytuacji niekoniecznie musi mieć miejsce zmiana zarządzającego (np.: gdy program likwidowany i program kontynuowany jest obsługiwany przez ten sam podmiot).

2. Do art. 1 pkt 6 projektu ustawy dotyczącego art. 18 ust. 3 ustawy o PPE IZFIA sprzeciwiła się propozycji odnoszącej się do dopuszczenia, aby składki dodatkowe były wnoszone do PPE w trybie innym niż przez potrącenie z wynagrodzenia uczestnika. Zdaniem IZFIA będzie dochodzić do sytuacji, w których po ustaniu okresu niewypłacania wynagrodzenia przez pracodawcę uczestnik może nadal samodzielnie omyłkowo te wpłaty odprowadzać (np. na podstawie zlecenia stałego). Tego typu sytuacje doprowadzą do zbędnego skomplikowania systemu i możliwości pojawiania się błędów w obsłudze PPE związanych z podwójnym odprowadzaniem składek.

Nie uwzględniono tej uwagi i podtrzymano propozycję zakładającą dopuszczalność finansowania składek dodatkowych z innych źródeł niż wynagrodzenie przez uczestników nieotrzymujących w danym okresie wynagrodzenia (np. osoby pozostające na długotrwałych zwolnieniach lekarskich bądź osoby przebywające na urlopach wychowawczych).

Jednakże na jej skutek wprowadzono regulację przewidującą przekazywanie składek dodatkowych finansowanych przez osoby nieotrzymujące wynagrodzenia od pracodawcy do PPE za pośrednictwem pracodawcy przez specjalnie w tym celu utworzony przez pracodawcę rachunek dodatkowy, na który byłyby przyjmowane wpłaty takich składek dodatkowych, a następnie byłyby one przekazywane przez pracodawcę do zarządzającego w PPE. W tym celu zostały wprowadzone zmiany w projektowanej ustawie (dodano w art. 1 w ust. 1 pkt 28, zmieniono art. 13 ust. 1 pkt 11 ustawy o PPE, w art. 25 ustawy o PPE dodano ust. 5b i 5c po dodawanym ust. 5a – art. 1 pkt 11 lit. b projektu ustawy, dodano pkt 3 w art. 26 ustawy o PPE).

3. Do art. 1 pkt 9 dotyczącego zmiany brzmienia art. 23 ustawy o PPE – IZFIA wniosła o odrzucenie tej zmiany. Nie uwzględniono tej uwagi, niepodzielając obaw, że instytucje finansowe mogą nie posiadać kompleksowych danych zapewniających prawidłowe i terminowe wywiązywanie się przez nie z ww. obowiązku informacyjnego. Należy zwrócić uwagę na dyspozycję art. 8 ust. 1 ustawy o PPE, która zobowiązuje zarządzających do ewidencjonowania wszystkich wpłaconych składek, przyjętych i dokonanych wpłat transferowych, wypłat oraz innych operacji na rachunku. Szczegółowy zakres podstawowych informacji posiadanych przez zarządzających wskazuje art. 8 ust. 2 ustawy o PPE. Zarządzający od wielu lat w ramach utrwalonej praktyki nadzorczej corocznie, pod koniec stycznia danego roku, przekazują do KNF informacje dotyczące obsługiwanych przez nich PPE za rok ubiegły w zakresie i formie określonym przez UKNF w rozbiegu na każdy zarządzany przez nich PPE. Zakres obowiązku informacyjnego zarządzających nie będzie tożsamy z obowiązkiem raportowym obciążającym obecnie pracodawców. Będzie on korespondował z zakresem informacji posiadanych przez zarządzających, co będzie równocześnie pociągać za sobą potrzebę wydania nowego rozporządzenia dotyczącego przekazywania przez zarządzających rocznej informacji dotyczącej realizacji PPE. Dane objęte wspomnianym obowiązkiem informacyjnym będą analogiczne z danymi przekazywanymi corocznie do KNF przez zarządzających w rozbiegu na każdy zarządzany PPE i powinny być przekazywane do KNF wyłącznie w postaci elektronicznej.

4. Do art. 1 pkt 10 dotyczącego dodawanych art. 23a i 23b –uwzględniono propozycję IZFIA dokonania zmian redakcyjnych w treści projektowanego art. 23a ust. 1 ustawy o PPE.

Natomiast odnośnie zmiany ust. 2 w art. 23a ustawy o PPE dotyczącego zmiany (wydłużenie) terminu przekazywania przez pracodawców oświadczeń do PFR TFI S.A. o liczbie zatrudnionych uczestników programu oraz liczbie pracowników zatrudnionych u pracodawcy, projektodawca zauważa, że w tym względzie powinien wypowiedzieć się PFR TFI S.A., który będzie odbiorcą tego rodzaju informacji.

5. Do art. 1 pkt 11 dotyczącego art. 25 ustawy o PPE – IZFIA sprzeciwia się wobec propozycji mającej na celu dopuszczenie, aby składki dodatkowe były wnoszone do PPE w trybie innym niż potrącenie z wynagrodzenia uczestnika.

Nie uwzględniono tej uwagi. Komentarz jak w pkt II.3.

6. Do art. 1 pkt 14 dotyczącego art. 34 ustawy o PPE – IZFiA zaproponowała, aby zgłaszanie do rejestru programów wszelkich zmian danych, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 2 ustawy o PPE, odbywało się na zasadach notyfikacji w miejsce rejestracji, która jest modelem obowiązującym aktualnie.

Nie uwzględniono tej propozycji z uwagi na to, że jest nietrafna. Zmiana danych zarządzającego, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 2 ustawy o PPE, następuje w drodze zgłoszenia przez pracodawcę, o czym stanowi art. 34 ust. 4 ustawy o PPE. Art. 1 pkt 14 lit. b projektu ustawy zakłada, że obowiązek zgłoszenia o zmianie takich danych będzie spoczywać na zarządzającym, a nie jak obecnie na pracodawcy. Sposób przekazania ww. informacji (notyfikacja) nie ulegnie więc zmianie.

7. Do art. 1 pkt 15 dotyczącego art. 35 – IZFIA sprzeciwia się skróceniu terminu z 21 do 14 dni na usunięcie nieprawidłowości we wniosku o wpis programu do rejestru programów, o wpis zmian do rejestru programów albo o wykreślenie programu z rejestru programów.

Uwaga nieuwzględniona.

Podtrzymujemy celowość skrócenia z trzech tygodni do 14 dni minimalnego terminu na usunięcie nieprawidłowości. Usprawni to prowadzenie postępowań administracyjnych w przedmiocie rejestracji PPE, skróci czas ich procedowania, a przede wszystkim umożliwi organowi nadzoru wyznaczenie terminu do usunięcia nieprawidłowości adekwatnego do ich wagi i zakresu. W obecnie obowiązującym stanie prawnym w sprawach rejestracyjnych, w których ujawniono drobne nieprawidłowości, organ nadzoru jest zobligowany do wyznaczenia aż 3-tygodniowego terminu na ich usunięcie, co wpływa niekorzystnie na tempo i czas trwania postępowania administracyjnego.

Należy też podkreślić, że termin 14-dniowy jest terminem minimalnym, a organ nadzoru może wyznaczyć termin dłuższy.

8. Do art. 1 pkt 16 lit. a dotyczącego projektowanego art. 36 ust. 3 ustawy o PPE – IZFIA podnosi wątpliwość, w jaki sposób fundusze prowadzące PPE miałyby usunąć naruszenia stwierdzone dla programu już zlikwidowanego.

Uwaga nietrafna, gdyż w art. 1 pkt 16 lit. a projektu ustawy zmieniającym art. 36 ust. 3 ustawy o PPE jednoznacznie wskazano, że adresatem powiadomienia o stwierdzonych naruszeniach ustawy o PPE i podmiotem obowiązany do ich usunięcia jest pracodawca, a nie zarządzający.

9. Do art. 1 pkt 16 lit. d dotyczącego projektowanego brzmienia ust. 6 w art. 36 ustawy o PPE IZFIA ma wątpliwości w zakresie ograniczeń czasowych dla badania nieprawidłowości, które zaszły w przeszłości. Przepis ten w zaproponowanym brzmieniu nie precyzuje okresu, przez jaki instytucja zarządzająca PPE i pracodawca są obowiązani przechowywać dane dotyczące programu.

Uwaga nieuwzględniona.

Do najczęściej występujących nieprawidłowości w prowadzeniu PPE należy zaliczyć nieprzekazanie informacji rocznej dotyczącej realizacji PPE i nieodprowadzanie składek przez pracodawcę na rachunki uczestników w PPE. Wprowadzana zmiana ma zapobiec likwidacji PPE w celu uniknięcia odpowiedzialności za nieprawidłowości powstałe w okresie jego funkcjonowania. Usunięcie nieprawidłowości w opisanych wyżej przypadkach będzie polegać na przekazaniu wymaganej informacji bądź wpłacie zaległych składek. Odnośnie do doprecyzowania okresu po likwidacji PPE, w czasie którego byłoby możliwe prowadzenie przez KNF czynności nadzorczych, to należałoby powiązać ten okres z terminem przedawnienia deliktów administracyjnych, o którym mowa w art. 189g § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego. Brak możliwości nałożenia administracyjnej kary pieniężnej, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy o PPE (która ma zabezpieczać uczynienie przez pracodawcę zadość wezwaniu do usunięcia nieprawidłowości), czyniłoby bezprzedmiotowym prowadzenie jakichkolwiek czynności nadzorczych mających na celu usunięcie naruszeń bądź wszczynanie postępowania w przedmiocie nałożenia ww. kary.

10. Do art. 1 pkt 22 dotyczącego dodawanego w ustawie o PPE art. 46a ust. 1 – w ocenie IZFIA termin jednego miesiąca przewidziany w propozycji przepisu z art. 46a ust. 1 ustawy o PPE należy ocenić jako termin niezwykle krótki. Proponuje przedłużenie tego terminu do dwóch miesięcy.

Uwaga nieuwzględniona.

Praktyka nadzorcza związana z analizą postanowień umów PPE wskazuje, że w przypadku uregulowania kwestii przekazania środków do nowego zarządzającego w związku ze zmianą formy programu lub zarządzającego, termin przeniesienia tych środków często jest określony jako 30 dni i biegnie on od dnia doręczenia dotychczasowemu zarządzającemu dyspozycji dotyczącej przeniesienia. Termin ten jest odpowiedni do dokonania przeniesienia środków do nowego zarządzającego. Z chwilą wydania decyzji o wpisie zmian do rejestru polegających na zmianie formy programu lub dotychczasowy zarządzający traci ten status, powinien bez zbędnej zwłoki dokonać przeniesienia

środków. Proponowany przepis ma na celu zapobieżenie sytuacjom, w których dotychczasowy zarządzający utrzymywałby przez zbyt długi okres środki na rachunkach PPE, z których pokrywałby koszty obsługi PPE (np.: wynagrodzenie za zarządzanie).

Warto też wspomnieć, że w przypadku wypłat i wypłat transferowych ustawodawca przewidział terminy miesięczne (art. 42, art. 43 ustawy o PPE), a więc bardzo zbliżone do proponowanego w projekcie ustawy terminu przeniesienia środków.

II. 2. Odniesienie się do nieuwzględnionych uwag IGTE

1. Do art. 1 pkt 10 dotyczącego art. 23a ust. 1 ustawy o PPE – IGTE podnosi wątpliwość co dokładnie ustawodawca rozumie przez „postać papierową” takiego oświadczenia. W kodeksie cywilnym brak jest postanowień, które określałyby, co oznacza „postać papierowa” oświadczenia.

Uwaga niezasadna.

Postać papierowa występuje już w przepisie art. 22 i art. 22a ustawy o PPE, który odzwierciedla siatkę pojęciową stosowaną w przepisach Dyrektywy IORP II. Jest to forma szersza niż forma pisemna, ponieważ odnosi się ona do wszelkich oświadczeń, dla których nośnikiem jest papier. Tym samym postać papierową stanowi zarówno oświadczenie złożone w formie pisemnej (opatrzone własnoręcznym podpisem) jak również oświadczenie zawierające podpis odwzorowany mechanicznie (kserokopia bądź wydrukowany skan).

2. Do art. 1 pkt 11 dot. dodawanego ust. 5a w art. 25 ustawy o PPE – IGTE wyraża wątpliwości w zakresie przepisu dotyczącego składki dodatkowej odprowadzanej na rachunek w programie z innych źródeł niż wynagrodzenie za okresy, w których uczestnik nie otrzymywał wynagrodzenia.

Uwaga nieuwzględniona. Komentarz jak w pkt II.1.3.

3. Do art. 1 pkt 16 lit. a projektu ustawy dotyczącego projektowanego art. 36 ust. 3 ustawy o PPE – IGTE wyraża wątpliwości, czy pracodawca może usunąć nieprawidłowości, jeżeli program został już zlikwidowany. Trudno określić, na czym realnie to rozwiązanie miałyby polegać.

Uwaga nieuwzględniona.

Do najczęściej występujących nieprawidłowości w prowadzeniu PPE należy zaliczyć nieprzekazanie informacji rocznej dotyczącej realizacji PPE i nieodprowadzanie składek przez pracodawcę na rachunki uczestników w PPE. Wprowadzana zmiana ma zapobiec likwidacji PPE w celu uniknięcia odpowiedzialności za nieprawidłowości powstałe w okresie jego funkcjonowania. Usunięcie nieprawidłowości w opisanych wyżej przypadkach będzie polegać na przekazaniu wymaganej informacji bądź wpłacie zaległych składek.

4. Do art. 1 pkt 22 dotyczącego dodawanego w ustawie o PPE art. 46a ust. 2 – według IGTE zasadne byłoby doprecyzowanie intencji projektodawcy, tj. czy szczegółowe warunki przeniesienia mają być określone w umowie z obecną czy nową instytucją finansową, czy też ma być to umowa trójstronna.

Uwaga nieuwzględniona.

W opinii projektodawcy projektowany przepis jest czytelny – chodzi o dopuszczalność określenia szczegółowych warunków przeniesienia w umowie z obecnym zarządzającym.

5. Do art. 6 (poprzednio art. 3) projektu ustawy – IGTE uważa, że nie jest zrozumiała intencja projektodawcy, aby obecne przepisy wykonawcze zachowały moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 23 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, skoro zmieni się podmiot przekazujący informację dotyczącą PPE do organu nadzoru.

Uwaga nietrafna.

Obowiązek raportowy za rok 2022 stanie się wymagalny dopiero w dniu 1 stycznia 2023 r. Dopiero od tej daty *de facto* będzie możliwe raportowanie według nowych zasad. Pierwszy raport zarządzający będą obowiązani złożyć do dnia 31 stycznia 2023 r. Do tego czasu zostanie wydane nowe rozporządzenie (zob. art. 3 projektu).

Z kolei termin realizacji obowiązku raportowego za rok 2021 upływa z dniem 1 marca 2022 r. (art. 23 ust. 2 ustawy o PPE). Z tego względu zmiana podmiotu przekazującego informację roczną o realizowanym PPE z dniem 1 kwietnia 2022 r. (proponowana data wejścia w życie zmian do ustawy o PPE i ustawy o IKE i IKZE) nie będzie mieć wpływu na obowiązek raportowy za rok 2021. Ponadto zachowanie w mocy przepisów dotychczasowego rozporządzenia znajduje uzasadnienie w przypadku pracodawców, którzy nie przekazali informacji rocznych o realizowanym PPE za rok 2021 w dotychczas obowiązującym terminie (tj. do dnia 1 marca 2022 r.) i na dotychczas obowiązujących zasadach.

6. Do uzasadnienia – IGTE uważa, że uzasadnienie w zakresie dotyczącym zmian w art. 38 ust. 4 jest niejasne. Wskazuje na akapit o treści „Dodatkowo art. 38 ust. 4 ustawy o PPE w aktualnym brzmieniu może być interpretowany w ten sposób, że zawarcie porozumienia (o zawieszeniu albo ograniczeniu składki podstawowej) może nastąpić tylko po jednostronnym zawieszeniu składki podstawowej, a takie rozumienie ww. przepisu wydaje się nieuzasadnione”.

Uwaga nietrafna.

Z pkt 18 (poprzednio pkt 12) uzasadnienia do projektu wynika, że stosownie do brzmienia art. 38 ust. 4 ustawy o PPE zawarcie określonych w nim porozumień może nastąpić wyłącznie po uprzednim jednostronnym zawieszeniu odprowadzania składek podstawowych. Takie rozumienie ww. przepisu należy wywodzić z zawartego obecnie w nim odwołania do ust. 2 i 3, które odnoszą się do instytucji jednostronnego zawieszenia składek podstawowych. Pojawia się więc wątpliwość, czy w przypadku jednostronnego ograniczenia wysokości składki podstawowej (art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o PPE), która jest instytucją odrębną od instytucji jednostronnego zawieszenia składek, dopuszczalnym jest zawarcie porozumień wskazanych w art. 38 ust. 4 ustawy o PPE. Dlatego też w art. 1 pkt 18 lit. c projektu ustawy dokonuje się modyfikacji art. 38 ust. 4 ustawy o PPE m. in. przez wyeksponowanie możliwości zawierania tych porozumień także po dokonaniu jednostronnego ograniczenia wysokości składki podstawowej.

II. 3. Odniesienie się do nieuwzględnionych uwag PIU

1. Do art. 1 pkt 1 lit. a dotyczącego dodawanego pkt 27 w art. 2 w ust. 1 ustawy o PPE – PIU wyraża wątpliwość, czy wprowadzenie nowej (względem „wypłaty transferowej”) kategorii ustawowej dla „przekazania środków z programu do innej instytucji finansowej” oznacza konieczność rozróżniania i raportowania jako odrębnych pozycji zdarzeń „wypłaty transferowej” i „przeniesienia”.

Projektodawca zauważa, że wypłata transferowa to transfer z programu do programu, a przeniesienie środków odbywa się w ramach jednego programu – zmienia się tylko zarządzający w programie, ale program jest cały czas ten sam. Z uwagi na to, że kwestionariusz odnosi się do środków gromadzonych na rachunku danego uczestnika, które są przenoszone do nowego zarządzającego, czy to drogą wypłaty transferowej czy w drodze przeniesienia środków, nie ma potrzeby rozróżnienia tych pozycji w kwestionariuszu („przeniesienie środków”, „wypłata transferowa”), tym bardziej, że i w jednym i w drugim przypadku zakres informacji objętych kwestionariuszem będzie taki sam.

2. Do modyfikacji obecnych przepisów art. 8 ust. 2, 4 i 6 ustawy o PPE – PIU postuluje:

- a) zmianę ust. 2 w ten sposób, aby z informacji przekazywanej nowemu zarządzającemu wynikało, jaka część przekazywanych środków pochodzi ze składek podstawowych, a jaka ze składek dodatkowych,
- b) uszczegółowienie art. 8 ust. 4 ustawy o PPE w zakresie wskazania w ust. 4 terminu, w którym dotychczasowy zarządzający jest obowiązany do przekazania następnemu zarządzającemu kwestionariusza.

Ad a. Uwaga niezasadna. Taka informacja powinna być zawarta w kwestionariuszu. Zob. art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy o PPE. Jest też przewidziana na to stosowna rubryka w samym kwestionariuszu (pkt 19 i 20).

Ad b. Uwaga nieuwzględniona. Nie ma potrzeby wskazywania terminu, gdyż ust. 4 stanowi, że zarządzający w przypadku dokonywania wypłaty transferowej przekazuje wraz z dokonaniem wypłaty

transferowej odpowiednio następnemu zarządzającemu albo instytucji finansowej prowadzącej IKE jeden egzemplarz informacji, o której mowa w ust. 1, i informacje uzyskane od wszystkich poprzednich zarządzających oraz od instytucji finansowych prowadzących IKE. Wyraz „wraz” wskazuje, że wypłata transferowa i przekazanie informacji powinno nastąpić w tym samym czasie.

Ad c. Uwaga do art. 8 ust. 6 uwzględniona.

3. Do art. 1 pkt 6 dotyczącego art. 18 ustawy o PPE – według PIU doprecyzowania wymaga kwestia, czy zmiana przepisów wprowadzająca dywersyfikację źródła finansowania składki dodatkowej oznacza:

- a) konieczność rozróżniania źródła finansowania składki dodatkowej w ewidencji środków na rachunku uczestnika,
- b) możliwość równoległego dokonywania przez uczestnika wpłat składek dodatkowych ze środków własnych, jeżeli upoważni on pracodawcę do naliczania i potrącania składki dodatkowej z wynagrodzenia,
- c) konieczność zapewnienia uczestnikowi możliwości dokonywania indywidualnych wpłat składek dodatkowych, jeśli uczestnik ten zadeklaruje opłacanie składki dodatkowej i nie zawrze w deklaracji przystąpienia do programu stosownego upoważnienia dla pracodawcy (do naliczania/potrącania składki dodatkowej z wynagrodzenia i przekazywania jej na rachunek uczestnika).

Ad a. Nie ma potrzeby rozróżniania źródła finansowania składki dodatkowej, gdyż oba rodzaje składek, tj. tych potrącanych z wynagrodzenia oraz tych finansowanych z innych źródeł niż wynagrodzenie, to składki dodatkowe; roczny limit wpłat składek dodatkowych (art. 25 ust. 4 ustawy o PPE) znajduje zastosowanie generalnie do składek dodatkowych.

Ad b. Nie ma możliwości równoległego dokonywania przez uczestnika wpłat składek dodatkowych ze środków własnych i potrącania składki dodatkowej z wynagrodzenia, gdyż dodawany art. 25 ust. 4a wyrażnie stanowi, że składka dodatkowa finansowana z innych źródeł niż wynagrodzenia może być wpłacana tylko za okresy, w których uczestnik nie otrzymywał wynagrodzenia od pracodawcy.

Ad c. Postulat nieuwzględniony. Komentarz jak w pkt II.1.3.

4. Do art. 1 pkt 11 dotyczącego dodawanego ust. 5a w art. 25 ustawy o PPE – w opinii PIU doprecyzowania wymaga w jaki sposób ma być przekazywana składka dodatkowa finansowana ze źródeł innych niż wynagrodzenie pracownika:

- a) czy przedmiotowa składka (nie potrącana z wynagrodzenia) ma być przekazywana „do programu przez zakład pracy na dotychczasowy rachunek dedykowany do wnoszenia składek PPE dla danego zakładu pracy?
- b) czy w opisanej sytuacji składka dodatkowa finansowana przez uczestnika z innych źródeł miałaby być przekazywana bezpośrednio przez uczestnika (tak zwana wpłata własna, przekazana z pominięciem pośrednictwa zakładu pracy)?
- c) jeśli składka dodatkowa miałaby być przekazywana bezpośrednio przez uczestnika, z pominięciem zakładu, to na jaki rachunek uczestnik miałby dokonywać tych wpłat?

Ad a. Składka dodatkowa finansowana ze źródeł innych niż wynagrodzenie pracownika będzie przekazywana za pośrednictwem pracodawcy, na dedykowany dla takich składek rachunek prowadzony przez pracodawcę.

Ad b i c. składka dodatkowa finansowana przez uczestnika z innych źródeł powinna być przekazana na tzw. rachunek dodatkowy utworzony przez pracodawcę, a następnie do PPE.

5. Do art. 1 pkt 15 dotyczącego art. 35 ust. 1 ustawy o PPE – PIU wskazuje, że projekt ustawy przewiduje zmianę art. 35 ust. 1 ustawy o PPE w zakresie wyznaczanego przez KNF minimalnego terminu do usunięcia nieprawidłowości wniosku o wpis lub zmianę wpisu w rejestrze PPE z 3 tygodni do 14 dni. W opinii PIU, w sytuacji gdy reprezentacja pracowników składa się z kilku organizacji związkowych przeprowadzenie negocjacji i zmiana umowy zakładowej w terminie 14 dni bardzo często będzie niemożliwa.

Uwaga nieuwzględniona. Komentarz jak w pkt II.1.8.

Termin 14-dniowy jest terminem minimalnym, a organ nadzoru może wyznaczyć termin dłuższy w zależności od wagi i zakresu nieprawidłowości.

6. Do art. 1 pkt 19 lit. a dotyczącego dodawanego pkt 7 w art. 40 w ust. 2 ustawy o PPE – PIU zwraca uwagę, że w PPE mogą być także uczestnikami osoby, które nie są już zatrudnione u danego pracodawcy. Ta grupa osób posiada aktywa zgromadzone w PPE i likwidacja PPE, na podstawie nowo dodanych zapisów, może być dla nich krzywdząca – będą zmuszeni dokonać wypłaty transferowej albo zwrotu.

Projektodawca wyjaśnia, że dodawany pkt 7 w art. 40 ust. 2 ustawy o PPE będzie dotyczyć wyłącznie takich sytuacji, w których pracodawca utworzył PPE (otrzymał decyzję administracyjną o wpisie programu do rejestru PPE), a pomimo tego w ciągu 12 miesięcy od jego utworzenia nikt do programu nie przystąpił. Chodzi o możliwość likwidacji tzw. „programów wydmuszek”, które funkcjonują „na papierze” i co gorsza dla pracodawców generują zbędne obowiązki (np. coroczny obowiązek raportowy polegający na przekazywaniu tzw. raportów zerowych – zero uczestników, zero składek, zero wypłat). Jeśli ktoś uczestniczy w PPE to znaczy, że do programu musiał wcześniej przystąpić, więc w takiej sytuacji przepis ten w ogóle nie znajdzie zastosowania.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW ¹⁾**

z dnia

**w sprawie określenia wzoru oraz sposobu i trybu przekazywania informacji
dotyczących uczestników pracowniczych programów emerytalnych**

Na podstawie art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2139 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa sposób sporządzania informacji dotyczącej uczestnika pracowniczego programu emerytalnego, o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych, zwanej dalej „informacją”, sposób i tryb jej przekazywania oraz jej wzór.

2. Informację zarządzający pracowniczym programem emerytalnym sporządza również w przypadku złożenia przez uczestnika dyspozycji wypłaty albo przeniesienia środków będących następstwem zmiany formy programu lub podmiotu zarządzającego.

§ 2. 1. Informacja jest sporządzana i przekazywana w postaci elektronicznej.

2. Na wniosek uczestnika informacja może być sporządzona w postaci papierowej.

3. Informację, o której mowa w § 1, opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

4. W przypadku braku możliwości przekazania informacji w postaci elektronicznej, informacja może być przekazana postaci papierowej.

§ 3. Wzór informacji stanowi załącznik do rozporządzenia.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

Minister Finansów

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 1947).

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Finansów
z dnia
(poz.)

W Z Ó R

INFORMACJA DOTYCZĄCA UCZESTNIKA PRACOWNICZEGO PROGRAMU EMERYTALNEGO

Numer wpisu programu do rejestru	1.
Dane identyfikujące uczestnika	
Pierwsze Imię	2.
Nazwisko	3.
Data urodzenia	4.
Adres zamieszkania	5.
Numer PESEL/data urodzenia ¹⁾	6.
Rodzaj dokumentu tożsamości	7.
Seria i numer dokumentu tożsamości	8.
Dane identyfikujące pracodawcę	
Nazwa	9.
Numer REGON	10.
Numer NIP	11.
Adres siedziby	12.
Adres do korespondencji	13.
Seria i Numer dokumentu tożsamości	14.
Dane identyfikujące zarządzającego programem emerytalnym	
Nazwa	15.
Numer REGON	16.

¹⁾ W przypadku osób nieposiadających numeru PESEL.

Numer NIP	17.	
Adres siedziby	18.	
Adres do korespondencji	19.	
Wysokość wpłat w ciągu każdego roku kalendarzowego		
Rok	Składka podstawowa	Składka dodatkowa
20.	21.	22.
Suma składek podstawowych²⁾		
23.		
Informacja o przyjętych wypłatach transferowych		
Data przyjętej wypłaty transferowej (RRRR-MM-DD)	Dane identyfikujące zarządzającego lub nazwa instytucji finansowej prowadzącej IKE, która dokonała wypłaty transferowej	Wysokość przyjętej wypłaty transferowej
24.	25.	26.
Informacja o dokonaniu wypłaty transferowej		

²⁾ Wypełnia się w przypadku, gdy wypłata transferowa jest dokonywana na IKE.

Data dokonania wypłaty transferowej (RRRR-MM-DD)	Dane identyfikujące zarządzającego lub nazwa instytucji finansowej prowadzącej IKE, do których dokonywana jest wypłata transferowa	Wysokość dokonanej wypłaty transferowej
27.	28.	29.
Aktualna wartość środków pochodzących z wpłat na IKE ³⁾		30.
Data sporządzenia informacji (dzień – miesiąc – rok)	31.	
Imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za przygotowanie informacji	32.	
Funkcja	33.	
Podpis	34.	

³⁾ Wypełnia się w przypadku, gdy do programu przyjęto wypłatę transferową z IKE uczestnika.

UZASADNIENIE

Niniejszy projekt rozporządzenia realizuje delegację ustawową zawartą w art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2139 i ...), zwanej dalej „ustawą”, zobowiązującą ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia sposobu sporządzania i trybu przekazywania informacji dotyczącej uczestnika programu, który złożył dyspozycję wypłaty transferowej, czy zarządzającego w przypadku złożenia przez uczestnika dyspozycji wypłaty albo przeniesienia środków będących następstwem zmiany formy programu lub podmiotu zarządzającego oraz jej wzoru, mając na względzie konieczność zapewnienia sprawnego przekazywania informacji.

Informacja jest sporządzana przez zarządzającego w dwóch egzemplarzach. W przypadku dokonywania wypłaty transferowej zarządzający przekazuje wraz z dokonaniem wypłaty transferowej odpowiednio następnemu zarządzającemu albo instytucji finansowej prowadzącej IKE jeden egzemplarz informacji i informacje uzyskane od wszystkich poprzednich zarządzających oraz od instytucji finansowych prowadzących IKE uczestnika. Drugi egzemplarz informacji jest przekazywany uczestnikowi pracowniczego programu emerytalnego.

W przypadku braku możliwości przekazania informacji w postaci elektronicznej, ta informacja może być przekazana w postaci papierowej. Informację opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Załącznik do rozporządzenia określa wzór informacji.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

Projekt nie wymaga zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji oraz uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039), dlatego też projekt nie podlega procedurze notyfikacji.

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbinglej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych Ministra Finansów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbinglej w procesie stanowienia prawa, w związku z art. § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 poz. 1006, z późn. zm.), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Zawarte w projekcie regulacje nie mają wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zgodnie z art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie wpływa na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia rozwiązań umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projektowane przepisy nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie określenia wzoru oraz sposobu i trybu przekazywania informacji dotyczących uczestników pracowniczych programów emerytalnych Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Piotr Patkowski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Magdalena Andrzejak, tel. 22 694 55 95 email: magdalena.andrzejak3@mf.gov.pl	Data sporządzenia 24.01.2022 r. Źródło Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2139 i ...) Nr w Wykazie prac
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2139 i ...) wprowadzono delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych, który określi sposób i tryb przekazywania informacji dotyczącej uczestnika programu, który złożył dyspozycję wypłaty transferowej, czy zarządzającego w przypadku złożenia przez uczestnika dyspozycji wypłaty albo przeniesienia środków będących następstwem zmiany formy programu lub podmiotu zarządzającego oraz jej wzoru, mając na względzie konieczność zapewnienia sprawnego przekazywania informacji. Mając na uwadze powyższe, istnieje konieczność opracowania projektu rozporządzenia realizującego przedmiotową delegację ustawową.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Informacja jest sporządzana przez zarządzającego w dwóch egzemplarzach. W przypadku dokonywania wypłaty transferowej zarządzający przekazuje wraz z dokonaniem wypłaty transferowej odpowiednio następnemu zarządzającemu albo instytucji finansowej prowadzącej IKE jeden egzemplarz informacji i informacje uzyskane od wszystkich poprzednich zarządzających oraz od instytucji finansowych prowadzących IKE uczestnika. Drugi egzemplarz informacji jest przekazywany uczestnikowi pracowniczego programu emerytalnego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak danych dotyczących innych krajów.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Pracodawcy prowadzący PPE (osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej)	2 370	KNF; wg stanu na 31.12.2020 r.	Rozszerzenie obowiązków informacyjnych związanych z realizacją PPE.
Instytucje finansowe zarządzające PPE (zakłady ubezpieczeń na życie, fundusze inwestycyjne, pracownicze fundusze emerytalne, zarządzający zagraniczni)	30	KNF; wg stanu na 31.12.2020 r.	Rozszerzenie obowiązków informacyjnych wobec KNF związanych z realizacją PPE.

Uczestnicy PPE	631 761	KNF; wg stanu na 31.12.2020 r.	Możliwość składania dyspozycji wypłaty transferowej lub złożenia przez uczestnika dyspozycji wypłaty albo przeniesienia środków będących następstwem zmiany formy programu lub podmiotu zarządzającego.
Komisja Nadzoru Finansowego			KNF będzie zobowiązana do sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy o pracowniczych programach emerytalnych.

Projekt ustawy zostanie przekazany do opiniowania i konsultacji z następującymi podmiotami:

Polskim Funduszem Rozwoju, Giełdą Papierów Wartościowych, Narodowym Bankiem Polskim, Komisją Nadzoru Finansowego, Rzecznikiem Finansowym, Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych, Izbą Gospodarczą Towarzystw Emerytalnych, Izbą Zarządzającą Funduszami i Aktywami, Polską Izbą Ubezpieczeń, Związkiem Banków Polskich, Kasą Krajową SKOK, Krajowym Związkiem Banków Spółdzielczych, Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Urzędem Ochrony Danych Osobowych, Prokuratorią Generalną Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt ustawy zostanie przesłany również do zaopiniowania przez szerokie grono partnerów społecznych, w tym przez związki zawodowe i organizacje pracodawców.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.) projekt zostanie przekazany do zaopiniowania Radzie Dialogu Społecznego.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263, z późn. zm.) projekt zostanie przekazany do następujących organizacji związków zawodowych: Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2022 r. poz. 97) projekt zostanie przekazany do następujących reprezentatywnych organizacji pracodawców: Konfederacja Lewiatan, Związek Rzemiosła Polskiego, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Pracodawców Business Centre Club, Federacji Przedsiębiorców Polskich oraz Związek Przedsiębiorców i Pracodawców.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

[illegible]

[illegible]

Źródła finansowania	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego. Projekt nie wywołuje negatywnych skutków finansowych w postaci zwiększonych wydatków i zmniejszonych dochodów w relacji do obowiązujących przepisów dla budżetu państwa oraz pozostałych jednostek sektora finansów publicznych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	nie dotyczy						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	nie dotyczy						

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.
Niemierzalne		nie dotyczy
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegółowo w odrębnej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: bez zmian	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny oraz pozostałe obszary, o których mowa w pkt 10.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Realizacja planowanego wykonywania przepisów aktu prawnego nastąpi wraz z wejściem w życie rozporządzenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Z uwagi na zakres regulacji ewaluacja efektów projektu nie jest przewidziana.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia

**w sprawie przekazywania przez zarządzającego organowi nadzoru rocznej informacji
dotyczącej realizacji programów, którymi zarządzający zarządza na podstawie
zawartych umów**

Na podstawie art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2139 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa zakres rocznej informacji zarządzającego dotyczącej realizacji programów, którymi zarządzający zarządza na podstawie zawartych umów oraz tryb jej przekazywania organowi nadzoru.

§ 2. 1. Roczna informacja zarządzającego, o której mowa w § 1, przekazywana organowi nadzoru, zwana dalej „informacją”, zawiera następujące dane:

- 1) numer wpisu programu do rejestru pracowniczych programów emerytalnych;
- 2) nazwę pracodawcy prowadzącego pracowniczy program emerytalny;
- 3) wartość aktywów zgromadzonych na rachunkach uczestników według stanu na dzień 30 czerwca oraz 31 grudnia danego roku kalendarzowego;
- 4) liczbę uczestników pracowniczych programów emerytalnych według stanu na dzień 30 czerwca oraz 31 grudnia danego roku kalendarzowego w podziale na:
 - a) liczbę uczestników ogółem,
 - b) liczbę uczestników, za których w danym półroczu pracodawca odprowadził co najmniej jedną składkę podstawową,
 - c) liczbę uczestników wnoszących składki dodatkowe;
- 5) wartość wpłat dokonanych do pracowniczego programu emerytalnego w każdym półroczu w danym roku kalendarzowym w podziale na:
 - a) wpłaty z tytułu składek podstawowych,

¹⁾ Minister Rodziny i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 1723 oraz z 2021 r. poz. 1473).

- b) wypłaty z tytułu składek dodatkowych;
- 6) wartość oraz liczbę osób, na rachunki których przyjęto wypłaty transferowe w każdym półroczu w danym roku kalendarzowym w podziale na:
 - a) wypłaty transferowe przyjęte z pracowniczego programu emerytalnego,
 - b) wypłaty transferowe przyjęte z IKE,
 - c) wypłaty transferowe przyjęte z PPK;
- 7) wartość oraz liczbę osób, z rachunków których dokonano wypłat transferowych w każdym półroczu w danym roku kalendarzowym, w podziale na:
 - a) wypłaty transferowe dokonane do pracowniczego programu emerytalnego,
 - b) wypłaty transferowe dokonane na IKE;
- 8) wartość oraz liczbę osób, z rachunków których dokonano wypłat w każdym półroczu w danym roku kalendarzowym, w podziale na:
 - a) wypłaty jednorazowe,
 - b) wypłaty w ratach.

2. W przypadku gdy zarządzającym jest fundusz emerytalny roczna informacja, o której mowa w ust. 1 w pkt 6–8, zawiera również dane o wartości i liczbie osób, na rachunkach których dokonano wypłat, wypłat transferowych przyjętych z pracowniczego programu emerytalnego albo z PPK oraz wypłat transferowych dokonanych do pracowniczego programu emerytalnego albo na IKE w danym roku kalendarzowym z tytułu podziału środków w przypadkach, o których mowa w art. 130 i art. 130a ustawy o OFE.

§ 3. 1. Roczna informacja o PPE zarządzanych przez zarządzającego obejmuje dane za rok kalendarzowy i jest sporządzana na dzień 31 grudnia.

2. W przypadku określonym w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych fundusze inwestycyjne zarządzające pracowniczym programem emerytalnym tego samego pracodawcy upoważniają zarządzające nimi towarzystwo funduszy inwestycyjnych do sporządzenia i przekazania informacji, o której mowa w § 2. W takim przypadku informacja, o której mowa w § 2, jest przedstawiana łącznie przez to towarzystwo, przy czym umowy różnych funduszy z tym samym pracodawcą są ujmowane w sporządzanej informacji jako jeden pracowniczy program emerytalny.

3. Pracowniczy fundusz emerytalny upoważnia zarządzające nim pracownicze towarzystwo emerytalne do sporządzenia i przekazania informacji, o której mowa w § 2.

§ 4. Informacja, o której mowa w § 2, jest przekazywana do organu nadzoru w postaci elektronicznej za pomocą systemu teleinformatycznego udostępnionego przez organ nadzoru w formacie danych zgodnym z formatem danych systemu teleinformatycznego organu nadzoru.

§ 5. Informację, o której mowa w § 2, sporządza się po raz pierwszy za okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

§ 6. Wzór rocznej informacji zarządzającego dotyczącej realizacji pracowniczego programu emerytalnego przekazywanej do organu nadzoru stanowi załącznik do rozporządzenia.

§ 7. Traci moc rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 28 maja 2004 r. w sprawie przekazywania przez pracodawcę organowi nadzoru rocznej informacji dotyczącej realizacji prowadzonego pracowniczego programu emerytalnego (Dz. U. poz. 1297).

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

MINISTER
RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

WZÓR ROCZNEJ INFORMACJI ZARZĄDZAJĄCEGO DOTYCZĄCEJ REALIZACJI PROGRAMÓW, KTÓRYMI ZARZĄDZAJĄCY ZARZĄDZA NA PODSTAWIE ZAWARTYCH UMÓW PRZEKAZYWANEJ DO ORGANU NADZORU

Roczna informacja zarządzającego dotycząca realizacji pracowniczych programów emerytalnego za rok (należy wpisać rok)

[illegible]

UZASADNIENIE

Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2139 i ...), zwanej dalej „ustawą o PPE”, pracodawca był obowiązany do przekazywania organowi nadzoru rocznej informacji dotyczącej realizacji prowadzonego programu. W art. 23 ust. 3 tej ustawy zawarto upoważnienie dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do określenia, w drodze rozporządzenia, zakresu rocznej informacji dotyczącej realizacji prowadzonego programu oraz trybu jej przekazywania organowi nadzoru. Ustawą z dnia r. o zmianie ustawy o pracowniczych programach emerytalnych oraz ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. poz. ...), zwanej dalej „ustawą zmieniającą”, zmieniono między innymi treść przepisów art. 23 ust. 1 i ust. 3 ustawy o PPE. Zgodnie ze zmienioną treścią ust. 1 to zarządzający jest obowiązany do przekazania organowi nadzoru rocznej informacji dotyczącej realizacji programów, którymi zarządza na podstawie zawartych umów. W art. 23 ust. 3 ustawy zmieniającej upoważniono ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do określenia, w drodze rozporządzenia, zakresu rocznej informacji dotyczącej realizacji programów, w których zarządzający zarządza środkami na podstawie zawartych umów, oraz trybu jej przekazywania organowi nadzoru. Z uwagi na zmianę podmiotu przekazującego roczną informację oraz zmiany jej zakresu zaszła konieczność wydania nowego rozporządzenia.

Projektowane rozporządzenie stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 2139).

Celem proponowanego rozporządzenia jest określenie zakresu rocznej informacji dotyczącej realizacji programów, w których zarządzający zarządza środkami na podstawie zawartych umów, oraz trybu jej przekazywania organowi nadzoru. Należy podkreślić, że projektowany zakres informacji przekazywanej przez zarządzającego nie jest tożsamy z zakresem informacji przekazywanej dotychczas przez pracodawcę. Projektowany zakres rocznej informacji przekazywanej przez zarządzającego, w opinii projektodawcy, nie powinien stwarzać zarządzającemu problemów z uwagi na to, że przekazywane będą dane, którymi zarządzający obecnie dysponuje.

Warto zauważyć, że w art. 8 ust. 1 ustawy o PPE zarządzający został obowiązany do ewidencjonowania wszystkich wpłaconych składek, przyjętych i dokonanych wypłat transferowych, wypłat oraz innych operacji na rachunku. Szczegółowy zakres podstawowych

informacji posiadanych przez zarządzających określa art. 8 ust. 2 ustawy o PPE. Ponadto projektowany zakres danych przekazywanych w informacji jest w znacznym stopniu analogiczny jak zakres danych, który zarządzający od wielu lat w ramach utrwalonej praktyki nadzorczej corocznie, pod koniec stycznia danego roku, przekazują do KNF i zakres ten nie budził dotychczas zastrzeżeń u zarządzających. Dane objęte ww. obowiązkiem informacyjnym będą przekazywane corocznie do KNF przez zarządzających w rozbiciu na każdy zarządzany PPE.

W § 1 projektowanego rozporządzenia określono jego zakres przedmiotowy.

W § 2 w ust. 1 projektu rozporządzenia określono dane, jakie powinna zawierać roczna informacja zarządzającego, zwana dalej „informacją”, przekazywana organowi nadzoru przez zarządzającego. Dane te dotyczą:

- 1) numeru wpisu programu do rejestru pracowniczych programów emerytalnych;
- 2) nazwy pracodawcy prowadzącego pracowniczy program emerytalny;
- 3) wartości aktywów zgromadzonych na rachunkach uczestników według stanu na dzień 30 czerwca oraz 31 grudnia danego roku kalendarzowego;
- 4) liczby uczestników pracowniczych programów emerytalnych według stanu na dzień 30 czerwca oraz 31 grudnia danego roku kalendarzowego w podziale na:
 - a) liczbę uczestników ogółem,
 - b) liczbę uczestników, za których w danym półroczu pracodawca odprowadził co najmniej jedną składkę podstawową,
 - c) liczbę uczestników wnoszących składki dodatkowe;
- 5) wartość wpłat dokonanych do pracowniczego programu emerytalnego w każdym półroczu w danym roku kalendarzowym w podziale na:
 - a) wpłaty z tytułu składek podstawowych,
 - b) wpłaty z tytułu składek dodatkowych;
- 6) wartość oraz liczbę osób, na rachunki których przyjęto wypłaty transferowe w każdym półroczu w danym roku kalendarzowym, w podziale na:
 - a) wypłaty transferowe przyjęte z pracowniczego programu emerytalnego,
 - b) wypłaty transferowe przyjęte z IKE,
 - c) wypłaty transferowe przyjęte z PPK;
- 7) wartość oraz liczbę osób, z rachunków których dokonano wypłat transferowych w każdym półroczu w danym roku kalendarzowym w podziale na:
 - a) wypłaty transferowe dokonane do pracowniczego programu emerytalnego,
 - b) wypłaty transferowe dokonane na IKE;

8) wartość oraz liczbę osób, z rachunków których dokonano wypłat w każdym półroczu w danym roku kalendarzowym, w podziale na:

- a) wypłaty jednorazowe,
- b) wypłaty w ratach.

W ust. 2 w § 2 projektowanego rozporządzenia, z uwagi na treść art. 130 i 130a ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 105), proponuje się, aby roczna informacja, o której mowa w ust. 1 w pkt 6–8, sporządzana przez zarządzającego, którym jest pracowniczy fundusz emerytalny, zawierała również dane o liczbie i wartości wypłat, wypłat transferowych przyjętych z pracowniczego programu emerytalnego albo z PPK oraz wypłat transferowych dokonanych do pracowniczego programu emerytalnego albo na IKE w danym roku kalendarzowym z tytułu podziału środków, które przypadły byłemu współmałżonkowi członka funduszu emerytalnego w wyniku rozwiązania małżeństwa przez rozwód, unieważnienia małżeństwa, ustania wspólności majątkowej w czasie trwania małżeństwa członka pracowniczego funduszu albo umownego wyłączenia lub ograniczenia wspólności ustawowej między członkiem tego funduszu a jego małżonkiem.

W § 3 w ust. 1 projektowanego rozporządzenia określono, że roczna informacja o PPE zarządzającego obejmuje dane za rok kalendarzowy i jest sporządzana na dzień 31 grudnia.

W § 3 w ust. 2 projektowanego rozporządzenia proponuje się, aby w przypadku programu emerytalnego prowadzonego w formie umowy o wnoszenie przez pracodawcę składek pracowników do funduszu inwestycyjnego, w którym pracodawca zawarł umowy z różnymi funduszami inwestycyjnymi zarządzanymi przez to samo towarzystwo funduszy inwestycyjnych, fundusze inwestycyjne zarządzające pracowniczym programem emerytalnym tego samego pracodawcy upoważniły zarządzające nimi towarzystwo funduszy inwestycyjnych do sporządzenia i przekazania informacji, o której mowa w § 2. W takim przypadku informacja, o której mowa w § 2, będzie przedstawiana łącznie przez to towarzystwo, przy czym umowy różnych funduszy z tym samym pracodawcą będą ujmowane w sporządzanej informacji jako jeden pracowniczy program emerytalny. W § 3 w ust. 3 proponuje się, aby pracowniczy fundusz emerytalny upoważnił zarządzające nim pracownicze towarzystwo emerytalne do sporządzenia i przekazania informacji, o której mowa w § 2.

W § 4 projektowanego rozporządzenia zaproponowano zmianę sposobu przekazywania informacji. Dotychczas roczna informacja dotycząca realizacji prowadzonego programu była przekazywana przez pracodawców do organu nadzoru listem poleconym. W projektowanym rozporządzeniu proponuje się, aby informacja była przekazywana do organu nadzoru w postaci elektronicznej za pomocą systemu teleinformatycznego udostępnionego

przez organ nadzoru w formacie danych zgodnym z formatem danych systemu teleinformatycznego organu nadzoru. Zmiana ta usprawni i ułatwi zarządzającym przekazywanie informacji do organu nadzoru.

W § 5 projektowanego rozporządzenia określono, że roczna informacja zarządzającego o zarządzanych PPE sporządzana będzie po raz pierwszy za okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

W § 6 określono, że wzór rocznej informacji zarządzającego dotyczącej realizacji pracowniczego programu emerytalnego przekazywanej do organu nadzoru zostanie określony w załączniku do rozporządzenia.

W § 7 postanowiono o utracie mocy dotychczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 28 maja 2004 r. w sprawie przekazywania przez pracodawcę organowi nadzoru rocznej informacji dotyczącej realizacji prowadzonego pracowniczego programu emerytalnego.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma potrzeby zawarcia w projektowanym rozporządzeniu przepisów przejściowych z uwagi na to, że obowiązek przekazania przez pracodawców rocznej informacji dotyczącej realizacji prowadzonego pracowniczego programu emerytalnego za okres od dnia 1 stycznia 2021 do dnia 31 grudnia 2021 r. powinien być już zrealizowany, gdyż informację tę pracodawcy obowiązani będą złożyć do dnia 31 marca 2022 r.

W § 8 zaproponowano, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

W ocenie projektodawcy projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny z dniem skierowania do uzgodnień i konsultacji publicznych.

Rozporządzenie nie wpływa na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Zgodnie z § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt nie podlega opinii, dokonania konsultacji oraz uzgodnienia z właściwymi organami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia rozwiązań umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projektowane przepisy nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie przekazywania przez zarządzającego organowi nadzoru rocznej informacji dotyczącej realizacji programów, którymi zarządzający zarządza na podstawie zawartych umów Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Stanisław Szwed – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Eliza Wiśniewska – Z-ca Dyrektora Departamentu Ubezpieczeń Społecznych tel. 22 6611738	Data sporządzenia 20 grudnia 2021 r. Źródło Podstawa prawna: art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2139 i....) Nr ... w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rodziny i Polityki Społecznej
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ustawą z dnia.....r. o zmianie ustawy o pracowniczych programach emerytalnych oraz ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. poz....) zmieniono treść przepisu zawartego w art. 23 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy zawierającego upoważnienie dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do określenia, w drodze rozporządzenia, zakresu rocznej informacji dotyczącej realizacji programów, w których zarządzający zarządza środkami na podstawie zawartych umów, oraz trybu jej przekazywania organowi nadzoru. Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem tego przepisu obowiązek sporządzania informacji rocznej dotyczącej realizacji programów przekazywanej corocznie organowi nadzoru spoczywał na pracodawcy prowadzącym PPE.

Z uwagi na zmianę treści przepisu upoważniającego koniecznym jest wydanie nowego rozporządzenia, w którym zostanie określony zakres rocznej informacji dotyczącej realizacji programów, które będą przekazywane organowi nadzoru przez zarządzających tymi programami, oraz określenie terminu i trybu przekazywania tej informacji.

W związku z tym zaszła potrzeba wydania nowego rozporządzenia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rozporządzenie określa zakres rocznej informacji dotyczącej realizacji programów, w których zarządzający zarządza środkami na podstawie zawartych umów, oraz tryb jej przekazywania organowi nadzoru.

W rozporządzeniu:

- określono dane, jakie powinna zawierać roczna informacja zarządzającego,
- zaproponowano, aby w przypadku zarządzania pracowniczym programem emerytalnym tego samego pracodawcy przez kilka funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez to samo towarzystwo funduszy inwestycyjnych (TFI) informację roczną o zarządzanych programach sporządzało i przekazywało TFI. Zaproponowano również, aby pracowniczy fundusz emerytalny upoważnił zarządzające nim pracownicze towarzystwo emerytalne do sporządzenia i przekazania przedmiotowej informacji,
- wskazano, że informacja zarządzającego obejmuje dane za rok kalendarzowy i jest sporządzana na dzień 31 grudnia,
- zaproponowano, aby informacja była przekazywana do organu nadzoru w postaci elektronicznej za pomocą systemu teleinformatycznego udostępnionego przez organ nadzoru w formacie danych zgodnym z formatem danych systemu teleinformatycznego organu nadzoru,

Zaproponowano, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

Należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia rozwiązań umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Instytucje finansowe zarządzające PPE (zakłady ubezpieczeń na życie, fundusze inwestycyjne, pracownicze fundusze emerytalne, zarządzający zagraniczni	30	KNF	Rozszerzenie obowiązków informacyjnych wobec KNF związanych z realizacją PPE(tj. obowiązek sporządzania i przesyłania w postaci elektronicznej za pomocą systemu teleinformatycznego udostępnionego przez organ nadzoru informacji rocznej dotyczącej PPE.
Pracodawcy prowadzący PPE (osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej)	2 370	KNF; wg stanu na 31.12.2020 r.	Zniesienie podstawowych obowiązków informacyjnych wobec KNF związanych z realizacją PPE (tj. obowiązek sporządzania i przesyłania przesyłką poleconą informacji rocznej dotyczącej PPE.
Komisja Nadzoru Finansowego	1		Zmniejszenie liczby informacji rocznych dotyczących realizacji PPE w związku z przeniesieniem obowiązku sporządzania informacji rocznej dotyczącej realizacji programów, przekazywanej corocznie organowi nadzoru, z pracodawcy prowadzącego PPE na zarządzającego PPE. Zmniejszenie liczby przekazywania błędnych lub niezupełnych informacji z uwagi na to, że będą one przekazywane przez profesjonalne podmioty.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do opinii reprezentatywnym organizacjom związków zawodowych, pracodawców oraz Radzie Dialogu Społecznego.

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do zaopiniowania również: Komisji Nadzoru Finansowego, Izbie Zarządzającej Funduszami i Aktywami, Izbie Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych i Polskiej Izbie Ubezpieczeń (PIU).

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) z dniem przekazania go do uzgodnień i konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

[illegible]

budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie ma wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i na budżety jednostek samorządu terytorialnego

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także na sytuację ekonomiczną osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Projektowany zakres danych przekazywanych w informacji jest w znacznym stopniu analogiczny do zakresu danych, które zarządzający od wielu lat w ramach utrwalonej praktyki nadzorczej corocznie pod koniec stycznia danego roku przekazują do KNF.

9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane regulacje nie mają wpływu na sytuację na rynku pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na ww. obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Regulacja wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		